

Bruxelles, 19. rujna 2022.
(OR. en)

12413/22

**Međuinstitucijski predmet:
2022/0277(COD)**

AUDIO 86
CODEC 1314
DIGIT 166
MI 668
DISINFO 72
FREMP 183
COMPET 712
EDPS 1
DATAPROTECT 256
JAI 1194
SERVICES 18
POLGEN 121

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	16. rujna 2022.
Za:	Glavno tajništvo Vijeća
Br. dok. Kom.:	COM(2022) 457 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu (Europski akt o slobodi medija) i izmjeni Direktive 2010/13/EU

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2022) 457 final.

Priloženo: COM(2022) 457 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.9.2022.
COM(2022) 457 final

2022/0277 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu (Europski akt
o slobodi medija) i izmjeni Direktive 2010/13/EU**

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2022) 322 final} - {SWD(2022) 286 final} - {SWD(2022) 287 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Ovo obrazloženje priloženo je Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu („Europski akt o slobodi medija”). Prijedlogom se ostvaruje politička obveza predsjednice von der Leyen, koja je tu inicijativu najavila u govoru o stanju Unije 2021. U svojem je govoru naglasila da su informacije javno dobro te je istaknula da se medijska poduzeća ne mogu tretirati kao obična poduzeća i da se njihova neovisnost mora zaštititi na razini EU-a¹. Inicijativa je uključena u program rada Komisije za 2022.²

Medijski sektor dio je kulturne i kreativne industrije³, jednog od 14 industrijskih sektora koji su od presudne važnosti za uključiv i održiv oporavak te dvostruku (zelenu i digitalnu) tranziciju gospodarstva EU-a. Istodobno, medijske usluge nisu samo važan i dinamičan gospodarski sektor, već su ključne i za zdravu građansku sferu te za gospodarske slobode i temeljna prava, uključujući jednakost⁴. Neovisni mediji, a posebno informativni mediji, građanima i poduzećima omogućuju pristup mnoštvu različitih mišljenja i pouzdani su izvori informacija. Oni sudjeluju u oblikovanju javnog mišljenja te pomažu ljudima i poduzećima da formiraju stavove i donose informirane odluke. Od presudne su važnosti za očuvanje integriteta europskog informacijskog prostora i za funkcioniranje naših demokratskih društava i gospodarstava. Digitalne tehnologije sve više omogućuju pristup medijskim uslugama preko granica i raznim sredstvima, a tržišno natjecanje u digitalnom medijskom prostoru postaje sve više međunarodno. Europska unija već je globalni predvodnik u postavljanju standarda u tom području, a ovim prijedlogom dodatno jača i organizira europski informacijski prostor.

U tom se kontekstu prijedlogom nastoji riješiti niz problema koji utječu na funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga i rad pružatelja medijskih usluga. Medijska poduzeća najviše se suočavaju s preprekama koje ometaju njihovo funkcioniranje i utječu na uvjete za ulaganja na unutarnjem tržištu, kao što su različita nacionalna pravila i postupci povezani sa slobodom i pluralizmom medija. Ta pravila posebno uključuju nadzor koncentracija na tržištu radi zaštite medijskog pluralizma i protekcionističke mjere koje utječu na rad medijskih poduzeća. Takva pravila dovela su do rascjepkanosti na unutarnjem tržištu, što utječe na pravnu sigurnost za sudionike na medijskom tržištu i stvara dodatne troškove u prekograničnom poslovanju.

Tu situaciju dodatno otežava nedovoljna suradnja među nacionalnim regulatornim tijelima za medije⁵. Europska skupina regulatora za audiovizualne medijske usluge (ERGA) ima ograničeno područje djelovanja, a ono se odnosi samo na audiovizualne medijske usluge. Nadalje, ERGA nema dovoljno alata i resursa da bi sudjelovala u rješavanju prekograničnih pitanja ili praktičnih pitanja u ključnim područjima regulacije medija. Posljedična nedovoljna

¹ Govor predsjednice von der Leyen o stanju Unije 2021., Strasbourg, 15. rujna 2021.

² COM(2021) 645 final.

³ COM(2021) 350 final i SWD(2021) 351 final.

⁴ Osim toga, medijske usluge trebalo bi pružati u skladu sa zahtjevima za pristupačnost iz Direktive (EU) 2019/882 (Europski akt o pristupačnosti), SL L 151, 7.6.2019., str. 70.–115.

⁵ Kako bi odgovorili na potrebu za pojačanom suradnjom u području audiovizualnih medijskih usluga, članovi ERGA-e postigli su dogovor o dobrovoljnom Memorandumu o razumijevanju kojim se uspostavljaju neobvezujući mehanizmi za prekograničnu suradnju. Dokumentom Komunikacija o europskim medijima u digitalnom desetljeću – akcijski plan za potporu oporavku i transformaciji, Komisija je najavila da će pomno pratiti primjenu Memoranduma o razumijevanju kako bi procijenila treba li dodatno ojačati suradnju u okviru ERGA-e. U kontekstu takve procjene Komisija smatra da postoji potreba za uspostavljanjem pravnog okvira za strukturiranu suradnju među regulatornim vlastima ili tijelima za medije.

regulatorna konvergencija utječe na sudionike na medijskom tržištu, posebno na pružatelje audiovizualnih medijskih usluga i platforme za razmjenu videozapisa, te šteti javnom interesu. Uloga regulatornih tijela za medije iznimno je važna i za zaštitu od nepoštenih pružatelja medijskih usluga, uključujući one koje u financijskom ili uredničkom smislu kontroliraju određene treće zemlje i koji mogu ugroziti javnu sigurnost i obranu ili predstavljaju rizik u tom smislu.

Europski pružatelji medijskih usluga sve se više suočavaju s upletanjem u svoje uredničke odluke i mogućnost pružanja kvalitetnih medijskih usluga (tj. usluga koje se proizvode neovisno i u skladu s novinarskim standardima) na unutarnjem tržištu, što je vidljivo iz godišnjih izvješća Komisije o vladavini prava⁶ i alata za praćenje medijskog pluralizma⁷. Do problema dolazi zbog rascjepkanih zaštitnih mjera za sprečavanje upletanja u uredničku slobodu svih medija i neujednačenih jamstava neovisnosti javnih medija⁸, zbog čega dolazi do narušavanja uvjeta tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu.

Naposljetku, prepreke na unutarnjem tržištu i nejednaki uvjeti proizlaze iz netransparentne i nepravedne raspodjele gospodarskih izvora. Konkretno, netransparentnost vlasničkih sustava mjerenja publike i pristranost koja im je svojstvena iskrivljuju tokove prihoda od oglašavanja, što posebno negativno utječe na pružatelje medijskih usluga i dovodi u nepovoljniji položaj konkurente koji pružaju usluge mjerenja publike u skladu s dogovorenim industrijskim standardima⁹. Unutarnje tržište narušeno je i netransparentnom i nepravednom raspodjelom državnog oglašavanja (tj. javnih sredstava koja se upotrebljavaju u svrhe oglašavanja), koje se može dodjeljivati po povlaštenoj osnovi postojećim nacionalnim pružateljima usluga ili koristiti za davanje prednosti i prikriveno subvencioniranje određenih medijskih kuća koje izražavaju mišljenja koja idu u prilog vladi. U tom je području regulacija rascjepkana i ograničena¹⁰, mnogim državama članicama nedostaju konkretna pravila, a razlikuju se i područja primjene postojećih pravila¹¹, što negativno utječe na pravnu sigurnost i dovodi do rizika od proizvoljnih ili diskriminatornih odluka.

Iako se ozbiljnost tih problema razlikuje među državama članicama EU-a, oni pružateljima medijskih usluga općenito otežavaju iskorištavanje punog potencijala unutarnjeg tržišta, održavanje gospodarske održivosti i pravilno ispunjavanje njihove društvene uloge informiranja građana i poduzeća. Na primatelje medijskih usluga isto tako negativno utječu nedovoljna medijska ponuda ili medijska ponuda koja nije neovisna, nejednaki uvjeti i loša zaštita njihovih interesa.

⁶ Izvješće o vladavini prava za 2020., Komunikacija i poglavlja o pojedinačnim zemljama (COM(2020) 580 final i SWD(2020) 300–326 final); Izvješće o vladavini prava za 2021., Komunikacija i poglavlja o pojedinačnim zemljama (COM(2021) 700 final i SWD(2021) 701–727 final); Izvješće o vladavini prava za 2022., Komunikacija i poglavlja o pojedinačnim zemljama (COM(2022) 500 final i SWD(2022) 501–527 final).

⁷ Centar za medijski pluralizam i slobodu medija, alat za praćenje medijskog pluralizma.

⁸ Javni mediji zauzimaju ključno mjesto na medijskom tržištu s obzirom na svoju zadaću javne službe. Oni su važan, možda i najvažniji izvor medija za velik broj građana i poduzeća.

⁹ Mjerenje publike izravno utječe na raspodjelu i cijene oglašavanja, što je ključni izvor prihoda za medijski sektor. Ono je najvažniji alat za planiranje buduće proizvodnje sadržaja jer omogućuje procjenu prihvaćenosti medijskog sadržaja i razumijevanje preferencija publike. Relevantni sudionici na tržištu tradicionalno prihvaćaju dogovoreni skup metodoloških standarda za razvoj nepristranih referentnih vrijednosti za procjenu povrata svojih ulaganja. Mehanizmi samoregulacije koji okupljaju ključne dionike u medijskoj i oglašivačkoj industriji, kao što su samoregulatorni zajednički industrijski odbori, uspostavljeni su u nekoliko država članica kako bi se transparentno, uključivo i pouzdano organiziralo i provelo mjerenje publike.

¹⁰ Distribucija i transparentnost državnog oglašavanja u nekim su aspektima regulirane rascjepkanim okvirom koji se sastoji od posebnih mjera za medije i općih zakona o javnoj nabavi, no oni ne obuhvaćaju sve rashode za državno oglašavanje niti pružaju dovoljnu zaštitu od povlaštene ili pristrane distribucije. Naime, Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća ne primjenjuje se na ugovore o javnoj nabavi usluga za stjecanje, razvoj, produkciju ili koprodukciju programskog materijala namijenjenog za audiovizualne medijske usluge ili radijske medijske usluge.

¹¹ Vidjeti i analize nacionalnih pravila o državnom oglašavanju u godišnjem izvješću o vladavini prava.

Parlament¹² i Vijeće¹³ u više su navrata pozivali Komisiju da poduzme mjere za uklanjanje prepreka funkcioniranju unutarnjeg medijskog tržišta i promicanje pluralizma i neovisnosti na tom tržištu. U završnom izvješću Konferencije o budućnosti Europe, objavljenome 9. svibnja 2022. građani su u svojim prijedlozima pozvali EU da više podupre neovisnost i pluralizam medija, i to uvođenjem zakonodavstva kojim će se uspostaviti minimalni standardi na razini EU-a i tako suzbiti prijetnje neovisnosti medija. Ujedno su zatražili da se brane i podupiru slobodni, pluralistički i neovisni mediji, da se intenzivira borba protiv dezinformacija i vanjskog upletanja te osigura zaštita novinara¹⁴.

U tom kontekstu prijedlogom Europskog akta o slobodi medija nastoji se poboljšati funkcioniranje unutarnjeg medijskog tržišta.

Prijedlog se temelji na četirima posebnim ciljevima:

- **poticanju prekogranične aktivnosti i ulaganja** u medijske usluge usklađivanjem određenih elemenata različitih nacionalnih okvira za medijski pluralizam, posebice kako bi se olakšalo prekogranično pružanje usluga. Uz koordinaciju na razini EU-a prijedlogom se nastoji osigurati da pri procjeni koncentracija na medijskom tržištu neovisna nacionalna tijela dosljedno pristupaju medijskom pluralizmu i neovisnosti medija;
- **povećanju regulatorne suradnje i konvergencije** s pomoću alata za prekograničnu koordinaciju te mišljenja i smjernica na razini EU-a. Time će se poticati ujednačeni pristup medijskom pluralizmu i neovisnosti medija te osigurati učinkovita zaštita korisnika medijskih usluga od nezakonitog i štetnog sadržaja, među ostalim na internetu, kao i u odnosu na pružatelje usluga (među ostalim iz trećih zemalja) koji ne poštuju standarde EU-a u području medija;
- **olakšavanju pružanja kvalitetnih medijskih usluga** tako da se smanji rizik povezan s neprimjerenim javnim i privatnim upletanjem u uredničku slobodu. Cilj je prijedloga zajamčiti da novinari i urednici mogu raditi bez upletanja, među ostalim kad je riječ o zaštiti njihovih izvora i komunikacija. Poticanjem uredničke neovisnosti jamči se i bolja zaštita interesa primatelja medijskih usluga;
- **osiguravanju transparentne i pravedne raspodjele gospodarskih izvora** na unutarnjem medijskom tržištu tako da se povećaju transparentnost i pravednost mjerenja publike i raspodjele državnog oglašavanja. Cilj je prijedloga osigurati transparentnost, nediskriminaciju, proporcionalnost, objektivnost i uključivost metodologija mjerenja publike, osobito na internetu. Njime će se ujedno osigurati transparentnost, nediskriminacija, proporcionalnost i objektivnost pri dodjeli državnog oglašavanja medijskim kućama kako bi se smanjili rizici od

¹² Rezolucija od 21. svibnja 2013. o Povelji EU-a, 2011/2246(INI); Rezolucija od 3. svibnja 2018. o medijskom pluralizmu i slobodi medija u EU-u, 2017/2209(INI); Rezolucija od 25. studenoga 2020. o jačanju slobode medija: zaštita novinara u Europi, govor mržnje, dezinformacije i uloga platformi, 2020/2009(INI); Rezolucija od 20. listopada 2021. o europskim medijima u digitalnom desetljeću: akcijski plan za potporu oporavku i transformaciji, 2021/2017(INI); Rezolucija od 11. studenoga 2021. o jačanju demokracije te slobode i pluralizma medija u EU-u, 2021/2036(INI); Rezolucija od 9. ožujka 2022. o vanjskom upletanju u sve demokratske procese u Europskoj uniji, uključujući dezinformiranje, 2020/2268(INI).

¹³ Zaključci Vijeća o slobodi medija i pluralizmu u digitalnom okruženju, SL C 32, 4.2.2014.; Zaključci Vijeća o zaštiti slobodnog i pluralističkog medijskog sustava, SL C 422, 7.12.2020.; Zaključci Vijeća na temu „Europski mediji u digitalnom desetljeću: akcijski plan za potporu oporavku i transformaciji”, 8727/21, 18.5.2021.; Zaključci Vijeća o izradi europske strategije za ekosustav kulturnih i kreativnih industrija, SL C 160, 13.4.2022.; Deklaracija europskih ministara kulture, audiovizualnih djelatnosti i medija sa sastanka u Angersu održanog 7. i 8. ožujka 2022.

¹⁴ Konferencija o budućnosti Europe – Izvješće o konačnom ishodu, svibanj 2022., osobito prijedlog 27. točka 1. i prijedlog 37. točka 4.

zlorporabe javnog financiranja za stranačke interese na štetu drugih sudionika na tržištu. Na taj će se način njime promicati pošteno tržišno natjecanje na unutarnjem medijskom tržištu.

Zakonodavni prijedlog popraćen je Preporukom koja sadržava katalog dobrovoljnih postupaka medijskih poduzeća za promicanje uredničke neovisnosti i preporuka medijskim poduzećima i državama članicama za povećanje transparentnosti vlasništva nad medijima. Preporukom će se doprinijeti ublažavanju rizika od neopravdanog upletanja u pojedinačne uredničke odluke i poboljšanju pristupa informacijama o vlasništvu nad medijima¹⁵.

• **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Ovaj je prijedlog u skladu s postojećim horizontalnim i sektorskim pravilima EU-a o medijima i internetskim uslugama. Njime se nastoje ukloniti regulatorni nedostaci koji utječu na funkcioniranje unutarnjeg medijskog tržišta.

To se postiže tako što se prijedlog u prvom redu temelji na revidiranoj Direktivi o audiovizualnim medijskim uslugama (AVMSD)¹⁶, kojom se uređuje koordinacija nacionalnog zakonodavstva za audiovizualne medije na razini EU-a. Njime se jača suradnja u okviru Europske skupine regulatora za audiovizualne medijske usluge (ERGA) uspostavljene Direktivom tako da se to tijelo pretvara u Europski odbor za medijske usluge („Odbor”) te mu se dodjeljuju širi opseg djelovanja i dodatne zadaće¹⁷.

Prijedlogom se utvrđuju nova pravila u području medijskih usluga, kao što su pravila o zaštiti novinarskih izvora i komunikacija, državnom oglašavanju i mjerenju publike. Time se nadopunjuje reforma autorskog prava¹⁸, kojom se podupire financijska održivost tiska.

Prijedlog je u potpunosti usklađen s Direktivom o elektroničkoj trgovini¹⁹ i Uredbom o odnosima između platformi i poduzeća (P2B)²⁰ i dopunjuje ih. U skladu je i s Aktom o digitalnim uslugama (DSA)²¹ i Aktom o digitalnim tržištima (DMA)²², koji pružaju horizontalne okvire kojima se utvrđuju usklađena pravila za internetske usluge. Prijedlogom se rješavaju preostala sektorska pitanja koja nisu u potpunosti obuhvaćena tim dvama horizontalnim instrumentima.

Prijedlogom se dopunjuju pravila EU-a o tržišnom natjecanju, kojima se ne uzimaju izravno u obzir učinci koje bi koncentracije na tržištu mogle imati na medijski pluralizam ili neovisnost, te pravila o državnim potporama, koja se primjenjuju na pojedinačnoj osnovi (često *ex post*) i kojima se ne rješavaju u dovoljnoj mjeri problemi uzrokovani nepravednom raspodjelom državnih sredstava pružateljima medijskih usluga. Prijedlogom se osigurava da se na državno

¹⁵ Vidjeti i analize transparentnosti vlasništva nad medijima u godišnjem izvješću o vladavini prava.

¹⁶ Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga, SL L 95, 15.4.2010., str. 1.–24., kako je revidirana Direktivom (EU) 2018/1808, SL L 303, 28.11.2018., str. 69.–92.

¹⁷ Stoga prijedlog sadržava ciljanu izmjenu Direktive 2010/13/EU, ograničenu na stavljanje izvan snage njezina članka 30.b, kojim se uspostavlja ERGA, te zamjenu upućivanja na ERGA-u i njezine zadaće. U skladu s načelom „*parallélisme des formes*” pravni instrument trebalo bi u načelu izmijeniti pravnim instrumentom istog oblika. Izmjena Direktive 2010/13/EU ovom Uredbom ciljana je i ograničena na odredbu koju države članice ne trebaju prenijeti u nacionalno zakonodavstvo. Stoga je takva izmjena opravdana.

¹⁸ Direktiva (EU) 2019/790 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o autorskom prarodnim pravima na jedinstvenom digitalnom tržištu i izmjeni direktiva 96/9/EZ i 2001/29/EZ, SL L 130, 17.5.2019., str. 92.–125.

¹⁹ Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini), SL L 178, 17.7.2000., str. 1.–16.

²⁰ Uredba (EU) 2019/1150 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o promicanju pravednosti i transparentnosti za poslovne korisnike usluga internetskog posredovanja, SL L 186, 11.7.2019., str. 57.–79.

²¹ COM(2020) 825 final.

²² COM(2020) 842 final.

oglašavanje sustavno primjenjuju *ex ante* pravila o transparentnosti, osobito u odnosu na korisnike i potrošene iznose, te o pravednoj raspodjeli takvog oglašavanja. Prijedlog, a posebno odredbe o državnom oglašavanju, u skladu su s Prijedlogom uredbe o transparentnosti i ciljanju u političkom oglašavanju²³.

Osim toga, prijedlog je komplementaran postojećim pravilima EU-a o transparentnosti vlasništva i ne utječe na njih. Direktiva o sprečavanju pranja novca²⁴ glavni je instrument za osiguravanje transparentnosti stvarnog vlasništva, dok se Direktivom EU-a o pravu društava²⁵ uređuju informacije koje osobito društva kapitala moraju objaviti u poslovnim registrima. Direktivom o audiovizualnim medijskim uslugama potiče se države članice da donesu mjere za osiguravanje dostupnosti informacija o vlasničkoj strukturi audiovizualnih medija. Prijedlogom će se nadopuniti postojeći okvir tako što će se od svih pružatelja medijskih usluga koji objavljuju vijesti i sadržaje o aktualnim temama zahtijevati da primateljima medijskih usluga pruže informacije o vlasništvu nad medijima, posebno o izravnim, neizravnim i stvarnim vlasnicima.

Prijedlog je u skladu i s Protokolom o sustavu javne radiodifuzije u državama članicama (Amsterdamski protokol)²⁶, kojim se priznaje nadležnost država članica da definiraju obvezu pružanja javne usluge javnih medija i osiguraju njihovo financiranje ako takvo financiranje ne utječe na trgovinske uvjete i tržišno natjecanje u EU-u u mjeri u kojoj bi to bilo protivno zajedničkom interesu. Amsterdamskim protokolom implicitno se potvrđuje da su javni mediji obuhvaćeni unutarnjim tržištem.

Prijedlog je u skladu sa Strateškim kompasom za sigurnost i obranu²⁷ i relevantnim zaključcima Vijeća²⁸. Jačanjem uloge i suradnje među regulatornim tijelima za medije, među ostalim u pitanjima koja utječu na informacijski prostor EU-a, prijedlogom se dopunjuju mjere poduzete za razvoj paketa instrumenata EU-a o vanjskoj manipulaciji informacijama i upletanju.

Prijedlog je u skladu s Preporukom Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama o upravljanju javnim medijima²⁹. U toj se preporuci navodi da javni mediji moraju djelovati i razvijati se u okviru održivog upravljanja, čime se osiguravaju potrebna urednička neovisnost i javna odgovornost.

S obzirom na nedavne prijetnje novinarskim izvorima prijedlogom se dodaje ciljana zaštita od ugrađivanja špijunskog softvera u uređaje kojima se koriste pružatelji medijskih usluga ili novinari, nadovezujući se na zaštite predviđene Direktivom 2002/58/EZ (Direktiva o e-privatnosti), Direktivom (EU) 2016/680 (Direktiva o izvršavanju zakonodavstva) i Direktivom 2013/40/EU o napadima na informacijske sustave.

²³ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o transparentnosti i ciljanju u političkom oglašavanju, COM(2021) 731 final.

²⁴ Direktiva (EU) 2015/849 od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ, SL L 141, 5.6.2015., str. 73.–117.

²⁵ Direktiva (EU) 2017/1132 od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava, SL L 169, 30.6.2017., str. 46.–127.

²⁶ Ugovor iz Amsterdama o izmjeni Ugovora o Europskoj uniji, Ugovorâ o osnivanju Europskih zajednica i određenih povezanih akata – Protokol priložen Ugovoru o Europskoj zajednici – Protokol o sustavu javne radiodifuzije u državama članicama, SL C 340, 10.11.1997., str. 109.

²⁷ Strateški kompas za sigurnost i obranu.

²⁸ Zaključci Vijeća. Dodatni naponi za jačanje otpornosti i suzbijanje hibridnih prijetnji, 14972/19, 10.12.2019.; Zaključci Vijeća o jačanju otpornosti i suzbijanju hibridnih prijetnji, uključujući dezinformacije u kontekstu pandemije bolesti COVID-19, 14064/20, 15.12.2020. i Zaključci Vijeća o inozemnoj manipulaciji informacijama i upletanju (FIMI), 11429/22, 18.7.2022.

²⁹ Preporuka CM/Rec(2012)1 Odbora ministara državama članicama o upravljanju javnim medijima (koju je donio Odbor ministara 15. veljače 2012. na 1134. sastanku zamjenika ministara).

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog se temelji na akcijskom planu za europsku demokraciju³⁰, u kojem je Komisija predložila niz mjera za promicanje demokratskog sudjelovanja, borbu protiv dezinformacija i podupiranje slobodnih i neovisnih medija. Jačanjem zaštite novinarskih izvora i komunikacija ta inicijativa nadopunjuje Preporuku o zaštiti, sigurnosti i jačanju položaja novinara³¹ te Prijedlog direktive³² i Preporuku³³ o zaštiti osoba uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”). Prijedlogom se predviđaju konkretne mjere kao odgovor na Europsku deklaraciju o digitalnim pravima i načelima za digitalno desetljeće³⁴, kojom se poziva na zaštitu slobode izražavanja i informiranja na internetu, te se podupire provedba akcijskog plana za medijski i audiovizualni sektor³⁵, u kojem je Komisija utvrdila niz mjera za jačanje financijske održivosti i digitalnu transformaciju medijskog sektora.

Prijedlogom se nastoji ojačati urednička neovisnost pružatelja medijskih usluga. Financijska održivost istodobno je važan element za zaštitu uredničke neovisnosti od vanjskih i tržišnih pritiska. Kao što su dionici istaknuli za vrijeme javnog savjetovanja, gospodarsko stanje medijskog sektora i dalje je nestabilno, a kriza uzrokovana bolešću COVID-19 dodatno je pogoršala taj problem. Osiguravanjem raznolikih i dostatnih izvora financiranja povećala bi se otpornost i neovisnost medija te poduprlo pružanje kvalitetnih usluga Europljanima.

Stoga se medijski sektor sve više okreće EU-u za financijsku potporu jer Komisija već dugo sufinancira neovisno medijsko izvješćivanje o europskim poslovima kako bi jačala europsku javnu sferu. Iako je iznos financijskih sredstava EU-a neizbježno ograničen u odnosu na opseg i važnost sektora, tim se sredstvima doista može pridonijeti oporavku sektora od pandemije bolesti COVID-19, digitalnoj transformaciji informativnih medija i prekograničnom eksperimentiranju s novim formatima ili novim modelima za monetizaciju sadržaja na internetu.

Zato je, kad je u prosincu 2020. donesen akcijski plan za medijski i audiovizualni sektor, Komisija objedinila mjere namijenjene potpori informativnim medijima, uz potpuno poštovanje uredničke neovisnosti. Na primjer, uspostavila je MEDIA INVEST, poseban instrument vlasničkih ulaganja u okviru programa InvestEU, namijenjen poticanju financijskih kapaciteta europskih audiovizualnih poduzeća. Potpora za vlasnički kapital dostupna je i informativnim medijima od 2022. u kombinaciji s mjerama za poticanje spremnosti na ulaganja radi mobilizacije privatnih ulagača i povećanja količine vlasničkih ulaganja. Komisija istodobno podupire pokretanje posebnog instrumenta za zajedničko ulaganje u okviru programa InvestEU sa zakladama i filantropskim organizacijama kako bi se financijska sredstva usmjerila na tri konkretna područja misije, među ostalim na „medijski pluralizam, demokraciju i kulturu”³⁶. Inovacije su još jedno od područja koja se nastoji obuhvatiti tim skupom instrumenata: u okviru istraživačkih, inovacijskih i digitalnih programa nude se financijska sredstva za razvoj inovativnih rješenja, osobito kroz skori poziv na razvoj europskog medijskog podatkovnog prostora. Osim toga, inovativna istraživanja koja se financiraju u okviru programa Obzor 2020. i Obzor Europa pomažu da se prikupe informacije

³⁰ COM(2020) 790 final.

³¹ C(2021) 6650 final.

³² COM(2022) 177 final.

³³ Preporuka Komisije (EU) 2022/758 od 27. travnja 2022. o zaštiti novinara i boraca za ljudska prava uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”), SL L 138, 17.5.2022., str. 30.–44.

³⁴ COM(2022) 28 final.

³⁵ COM(2020) 784 final.

³⁶ Druga dva područja misije su „društvene transformacije povezane sa zelenom tranzicijom” i „ravnopravnost i uključivost”.

o učinku medija na građane i demokraciju te pružaju alate i strategije za poticanje zdravijeg i raznolikijeg medijskog prostora, suzbijanje dezinformacija na internetu i poboljšanje novinarskih standarda. Redovite razmjene mišljenja s industrijom u kontekstu Europskog foruma za informativne medije isto tako doprinose praćenju inovacija u tom sektoru te osiguravaju forum za raspravu o prioritetima EU-a za to područje.

Kad je donesen akcijski plan za medijski i audiovizualni sektor, u okviru Kreativne Europe, programa osmišljenog za pomoć kulturnom i kreativnom sektoru, posebna je pozornost posvećena informativnim medijima. Programom se mogu financirati partnerstva među medijskim organizacijama radi inovacija, ispitivanja novih formata ili prekogranične razmjene primjera dobre poslovne prakse. Programom Kreativna Europa sufinanciraju se i projekti kojima se promiče pluralistički medijski prostor: bespovratnim sredstvima omogućuje se zaštita novinara (uključujući pravnu potporu) i obuhvaćaju područja kao što su utvrđivanje činjenica, praćenje, zagovaranje, informiranje javnosti i širenje svijesti. Financijskim sredstvima EU-a poduprlo se i djelovanje vijeća za medije, kao i aktivnosti u okviru alata za praćenje medijskog pluralizma. Komisija će od 2023. dodijeliti i namjenska sredstva u okviru programa Kreativna Europa za potporu medijima koji služe javnom interesu, kao što su istražni centri, čime će se pridonijeti pluralističkoj prekograničnoj raspravi i zdravijoj demokraciji.

Potražnja za financiranjem medija premašuje dostupna sredstva. Europski parlament pozvao je na povećanje mogućnosti financiranja sektora informativnih medija, osobito u okviru stalnog fonda za informativne medije i jačanjem proračuna za Međusektorski potprogram i potprogram MEDIA u okviru programa Kreativna Europa³⁷. Vijeće je isto tako pozvalo Komisiju da poveća financiranje neovisnog novinarstva³⁸. Kako bi dopunila postojeće politike EU-a i u konačnici ojačala financijsku otpornost sektora, Komisija će mapirati javne financijske programe i inicijative koje su razvile države članice te utvrditi trendove i nedostatke u financiranju.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna osnova ovog prijedloga je članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), kojim se predviđa donošenje mjera za usklađivanje odredaba zakona ili drugih propisa u državama članicama čiji je cilj uspostava i funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

Prijedlogom se nastoji riješiti problem rascjepkanih nacionalnih regulatornih pristupa slobodi i pluralizmu medija te uredničkom neovisnosti. Na taj će se način potaknuti zajednički pristup i koordinacija na razini EU-a, osigurati optimalno funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga i spriječiti nastanak budućih prepreka za poslovanje pružatelja medijskih usluga u cijelom EU-u.

Prijedlogom se posebno nastoje riješiti sljedeća pitanja koja ometaju pružanje medijskih usluga na unutarnjem tržištu:

- nacionalna ograničenja u odnosu na izvore i komunikaciju novinara kao pružatelja usluga, koja utječu na proizvodnju i pružanje medijskih usluga,

³⁷ Europski parlament, Odbor za kulturu i obrazovanje, Izvješće o europskim medijima u digitalnom desetljeću: akcijski plan za potporu oporavku i transformaciji (2021/2017(INI)).

³⁸ Zaključci Vijeća o zaštiti i sigurnosti novinara i drugih medijskih djelatnika, SL C 245, 28.6.2022.

- upletanje u rad pružatelja medijskih usluga, među ostalim u njihove uredničke odluke, i različiti pristupi zaštiti uredničke neovisnosti,
- rizik od upletanja države u javne medije na štetu jednakih uvjeta na jedinstvenom tržištu i kvalitete javnih medija,
- tržišne operacije nepoštenih operatora (uključujući pružatelje medijskih usluga koje financijski ili urednički kontroliraju određene treće zemlje) koje izazivaju napetosti u primjeni pravila o slobodnom kretanju unutar Unije,
- s obzirom na sve veću digitalizaciju distribucije medijskih usluga, rizici za slobodno pružanje medijskih usluga na vrlo velikim internetskim platformama koji bi mogli narušiti jednake uvjete na unutarnjem tržištu,
- nacionalne mjere za medijsko tržište koje utječu na rad pružatelja medijskih usluga, a ograničavaju slobodno kretanje u Uniji, zbog čega dolazi do rascjepkanosti unutarnjeg tržišta i pravne nesigurnosti; isto vrijedi i za nacionalna pravila i postupke za procjenu učinka koncentracija na medijskom tržištu na medijski pluralizam i uredničku neovisnost,
- netransparentnost i moguća pristranost u sustavima i metodologijama mjerenja publike, koje dovode do narušavanja tržišta i nemogućnosti uspostave jednakih uvjeta na unutarnjem tržištu,
- nepravedna i netransparentna raspodjela rashoda za državno oglašavanje pružateljima medijskih usluga na štetu drugih pružatelja medijskih usluga, uključujući one s poslovnim nastanom u drugim državama članicama.

Osim toga, članak 114. UFEU-a primjerena je pravna osnova za stvaranje novih struktura u okviru prava EU-a. To je posebno važno s obzirom na aspekt upravljanja inicijativom, čiji je cilj poticanje tješnje suradnje među nacionalnim regulatornim tijelima za medije u okviru odbora na razini EU-a, koji bi bio zadužen za promicanje učinkovite i dosljedne primjene pravila EU-a o medijima.

Zakonodavac EU-a mora poštovati temeljna prava pri reguliranju unutarnjeg tržišta³⁹, a također i uspostaviti ravnotežu između suprotstavljenih temeljnih prava⁴⁰. Ovaj prijedlog uredbe predstavlja usklađen, koordiniran i višedimenzionalan zakonodavni okvir kojim zakonodavac doprinosi razvoju i zaštiti unutarnjeg tržišta medijskih usluga, čime se nastoji ostvariti i nekoliko daljnjih legitimnih javnih interesa (uključujući zaštitu korisnika) te se na pravedan način usklađuju temeljna prava svih predmetnih pojedinaca.

• **Supsidijarnost**

Ciljeve intervencije države članice ne mogu postići samostalno jer problemi sve više postaju prekogranični i nisu ograničeni na pojedine države članice ili podskupinu država članica. Produkcija, distribucija i potrošnja medijskog sadržaja, uključujući vijesti, postaje sve više digitalna i prekogranična jer internet i dalje potiče transformaciju tradicionalnih poslovnih modela medija. Na pružanje medijskih usluga u cijelom EU-u sve više utječu globalne platforme koje služe kao točke pristupa medijskom sadržaju, a istodobno su istaknuti pružatelji usluga internetskog oglašavanja.

³⁹ Presude od 13. prosinca 1979., *Hauer*, 44/79, EU:C:1979:290, točke 14.–16.; od 20. svibnja 2003., *Österreichischer Rundfunk*, spojeni predmeti C-465/00, C-138/01 i C-139/01, EU:C:2003:294, točka 68. i sljedeće; od 9. studenoga 2010., *Schecke*, spojeni predmeti C-92/09 i C-93/09, EU:C:2010:662, točka 46.

⁴⁰ Presude od 15. rujna 2016., *Mc Fadden*, C-484/14, EU:C:2016:170, točka 68. i sljedeće; od 26. travnja 2022., *Poljska protiv Parlamenta i Vijeća („Direktiva o autorskom pravu”)*, C-401/19, EU:C:2022:29, točka 66.

Zajednički pristup EU-a, kojim se promiču konvergencija, transparentnost, pravna sigurnost i jednaki uvjeti za relevantne sudionike na medijskom tržištu, najbolji je način za unapređenje unutarnjeg medijskog tržišta. Njime će se smanjiti opterećenje za pružatelje medijskih usluga, koji moraju poštovati različite nacionalne pravne sustave kad posluju u više država članica. Ujedno će se povećati pravna sigurnost za sudionike na medijskom tržištu i pospješiti pošteno tržišno natjecanje i prekogranična ulaganja. Istodobno će se omogućiti regulatornim tijelima za medije da donesu koordinirane odgovore u pitanjima koja utječu na informacijski prostor EU-a, a posebno na zaštitu interesa potrošača u EU-u.

Inicijativom se uzimaju u obzir Protokol o sustavu javne radiodifuzije u državama članicama (Amsterdamski protokol) i članak 4. stavak 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). Njome se ne zadire u nadležnost država članica da osiguraju financiranje javnih medija kako bi ispunjavali svoju zadaću pružanja javnih usluga, kako su dodijeljene, definirane i organizirane na nacionalnoj razini, a neće utjecati ni na nacionalne identitete ni regulatorne tradicije u području medija. Pri njezinu oblikovanju uzeta su u obzir i stajališta dionika te ona stoga polazi od pretpostavke da bi iznimno ujednačena i detaljna pravila EU-a o medijskom pluralizmu bila nepoželjna i neproporcionalna jer se takva pravila moraju prilagoditi povijesnom i kulturnom kontekstu svake države članice. Umjesto toga, inicijativom se uspostavlja prava ravnoteža između općenito oblikovanih odredbi i konkretnijih pravila za postizanje ciljeva politike.

- **Proporcionalnost**

Inicijativa se temelji na postojećim pravnim okvirima i bit će usmjerena samo na područja u kojima je dodatno djelovanje EU-a potrebno za pravilno funkcioniranje unutarnjeg medijskog tržišta, među ostalim kako bi se osigurali jednaki uvjeti i neovisno djelovanje sudionika na medijskom tržištu u cijelom EU-u. Ograničena je na pitanja za koja države članice ne mogu samostalno postići zadovoljavajuća rješenja te omogućuje dobro prilagođeno usklađivanje koje se zadržava na razini nužnoj za postizanje cilja uspostave zajedničkog okvira za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga, uz istodobno jamčenje kvalitete takvih usluga. Osiguravanju proporcionalnosti prijedloga pridonosi i činjenica da se nekoliko predloženih pravila temelji na načelima.

Prijedlog dovodi do ograničenih troškova usklađivanja i provedbe, koji će se vjerojatno kompenzirati znatnim koristima za sudionike na medijskom tržištu i građane. Povećanjem transparentnosti i smanjenjem regulatorne rascjepkanosti na tržištu ovaj će prijedlog povećati pravnu sigurnost i pošteno tržišno natjecanje, a smanjiti poremećaje na tržištu. Na taj će se način povećati povjerenje ulagača i pojednostavniti prekogranične transakcije na medijskom tržištu te će se stvoriti pozitivna klima za ulaganja i slobodno pružanje medijskih usluga u cijelom EU-u. Građani i poduzeća imat će koristi i od raznolikije i bogatije medijske ponude, veće transparentnosti i boljeg pristupa informacijama.

- **Odabir instrumenta**

Prijedlog dolazi u obliku uredbe Europskog parlamenta i Vijeća. S obzirom na pitanja koja treba riješiti te s obzirom na gospodarski, društveni i politički kontekst, uredba je prikladnija od direktive za osiguravanje dosljedne razine zaštite u cijelom EU-u i smanjenje regulatornih razlika koje bi ometale neovisno pružanje medijskih usluga na unutarnjem tržištu. Njome će se omogućiti brza primjena novih pravila EU-a te će se tako brže rješavati problemi. Izbjeći će se dugotrajan postupak prenošenja i spriječiti moguće razlike ili poremećaji tijekom postupka prenošenja, jer će se utvrditi izravno primjenjive odredbe i izbjeći situacije u kojima države članice upotrebljavaju postupak prenošenja kao izgovor za uvođenje ili zadržavanje zakonodavnih mjera koje su u srži usmjerene protiv neovisnih pružatelja medijskih usluga ili su na neki drugi način diskriminatorne. Uredba je poželjna i s obzirom na institucionalnu

komponentu inicijative (osnivanje Odbora). Odabir uredbe opravdan je i sve većom digitalizacijom i prekograničnim pružanjem medijskih usluga, što zahtijeva brz i dosljedan pristup na cijelom unutarnjem tržištu. Uspostavom izravno primjenjivih odredaba predloženom uredbom također će se osigurati stvarna i učinkovita suradnja među nacionalnim regulatornim vlastima i tijelima za medije država članica.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

• Savjetovanja s dionicima

Prijedlog se temelji na opsežnom savjetovanju s dionicima u skladu s općim načelima i standardima za savjetovanje Komisije sa zainteresiranim stranama.

Poziv na očitovanje kojim je najavljena inicijativa objavljen je 21. prosinca 2021., a povratne informacije mogle su se slati do 25. ožujka 2022. Primljeno je ukupno 1 473 odgovora⁴¹. Javno savjetovanje trajalo je od 10. siječnja do 25. ožujka 2022. i prikupljeno je 917 odgovora⁴². I poziv i savjetovanje bili su oglašeni na internetskim stranicama Komisije, kao i putem društvenih medija i posebnih mreža. Cilj poziva na očitovanje bio je prikupljanje općih povratnih informacija kao odgovor na Komisijinu najavu inicijative, a za vrijeme javnog savjetovanja stajališta su prikupljena putem strukturiranog upitnika koji je sadržavao posebna pitanja povezana s inicijativom.

Osim toga, Komisija je organizirala sastanke s ključnim dionicima i stručnjacima kako bi prikupila dodatne dokaze i podatke o konkretnim problemima koje treba riješiti inicijativom, političkom pristupu i njegovu učinku, kao i tehničkim informacijama o postojećim sektorskim praksama. Ujedno je provela ciljane radionice i analizirala brojna stajališta i analitičke radove primljene u kontekstu pripreme inicijative. Priprema procjene učinka na kojoj se temelji inicijativa potkrijepljena je dvjema vanjskim studijama koje obuhvaćaju niz pojedinačnih savjetovanja s ključnim dionicima⁴³.

Osim toga, Komisija je o inicijativi raspravljala s članovima Odbora za kontakt uspostavljenog u okviru Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama i ERGA-om. Te stručne skupine poslužile su kao izravan kanal za savjetovanje s najrelevantnijim tijelima na razini država članica. Kako bi se prikupila stajališta istraživača i stručnjaka s posebnim stručnim znanjem u relevantnim područjima (kao što su javno i ustavno pravo te sloboda medija i unutarnje tržište), 18. veljače 2022. organizirana je posebna radionica za predstavnike akademske zajednice, ERGA-e i Komisije.

Ideja zakonodavnog prijedloga kojim se uređuju barem određena materijalna područja dobila je potporu građana i većine drugih dionika, među ostalima zajednice za slobodu medija, organizacija potrošača, regulatornih tijela za medije i ERGA-e, javnih i privatnih televizijskih kuća, distributere sadržaja i sudionika u oglašivačkom ekosustavu. Među tim dionicima postoji široka potpora pristupu utemeljenome na načelima, umjesto nedjelovanja ili detaljne normizacije.

⁴¹ Europska komisija (2022.), ishod poziva na očitovanje. Putem portala Iznesite svoje mišljenje prikupljeno je ukupno 1 470 podnesaka, a još tri su primljena izvan te internetske stranice, ali unutar vremenskog okvira savjetovanja te su stoga uključena u odgovore.

⁴² Europska komisija (2022.), rezultati javnog savjetovanja.

⁴³ PwC, Intellera i Open evidence, *Support for the preparation of an impact assessment to accompany an EU initiative on the European Media Freedom Act* (Potpora pripremi procjene učinka koja će biti priložena inicijativi EU-a za Europski akt o slobodi medija), VIGIE 2021-644; Europski sveučilišni institut, Katholieke Universiteit Leuven, Universiteit van Amsterdam i Vrije Universiteit Brussel, *Study on media plurality and diversity online* (Studija o medijskom pluralizmu i raznolikosti na internetu), VIGIE 2020-825.

Nevladine organizacije i javne radiotelevizije posebno su poduprle mjere na razini EU-a za uvođenje mjera za zaštitu uredničke neovisnosti, uključujući uredničku neovisnost javnih medija, te su istodobno istaknule važnost Amsterdamskog protokola. Javne televizijske kuće osobito podržavaju mjere zaštite uredničkog integriteta na internetu i donošenje smjernica o primjerenom isticanju audiovizualnih medijskih usluga od općeg interesa.

Privatne televizijske kuće posebno su se zalagale za uspostavu zajedničkih načela za mjere medijskog pluralizma te transparentnost, objektivnost i provjerljivost mjerenja publike, oko čega su se slagale s izdavačima i sudionicima u oglašivačkom ekosustavu. Izdavači, koji su tradicionalno neregulirani, većinom su se izjasnili za samoregulaciju ili preporuku. Međutim, podržali su mjere za zaštitu novinarskih izvora i reguliranje državnog oglašavanja na razini cijelog EU-a. Građani su se u potpunosti složili da raspodjela državnog oglašavanja mora biti pravedna i transparentna. Televizijske kuće i izdavači pozvali su na učinkovitu regulaciju internetskih platformi.

Kad je riječ o upravljanju, dionici općenito podupiru nadzor koji se temelji na ERGA-i, no postoje različita stajališta o njezinu potencijalnom budućem statusu. Regulatori i zajednica za slobodu medija zalažu se za jačanje ERGA-e, a poduzeća i poslovna udruženja radije bi je zadržala u sadašnjem obliku. Javna tijela najviše su poduprla regulatornu suradnju na razini EU-a kako bi se olakšala uspostava zajedničkih standarda za medijski pluralizam te jačanje uloge i resursa ERGA-e za daljnju koordinaciju na razini EU-a.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Komisija se za izradu ovog prijedloga oslonila na širok niz stručnjaka.

Uz javno savjetovanje i druga prethodno opisana savjetovanja s dionicima, Komisija je naručila dvije vanjske studije kako bi osigurala visoku razinu usklađenosti i usporedivosti analize za sve potencijalne pristupe politici.

Ujedno je i Europski audiovizualni opservatorij Vijeća Europe izradio tematsko izvješće o upravljanju i neovisnosti javnih medija⁴⁴. Publikaciji je priložen sveobuhvatni pregled glavnih zaštitnih mjera za upravljanje javnim medijima u Europi.

Izvješća Komisije o vladavini prava, godišnja izvješća koja je generirao alat za praćenje medijskog pluralizma te neka istraživanja Eurobarometra sadržavaju dokaze i analize o mnogim relevantnim pitanjima. Ti su izvori upotrijebljeni za utvrđivanje problema, njihova opsega na unutarnjem medijskom tržištu i njihovih temeljnih uzroka. Komisija se oslanjala i na relevantne preporuke Vijeća Europe, o kojima su se usuglasile sve države članice⁴⁵.

Naposljetku, kako bi dodatno poduprla analizu utemeljenu na dokazima, Komisija je provela pregled relevantne sudske prakse i opsežan pregled literature, koja obuhvaća akademsku literaturu i širok spektar studija i izvješća o politikama, uključujući one koje su objavile nevladine organizacije aktivne u području slobode i pluralizma medija.

- **Procjena učinka**

Komisija je u skladu sa svojom politikom „bolje regulative” provela procjenu učinka ovog prijedloga, koju je ispitao Komisijin Odbor za nadzor regulative. Izvješće o procjeni učinka

⁴⁴ F.J. Cabrera Blázquez, M. Cappello, J. Talavera Milla, S. Valais, *Governance and independence of public service media* (Upravljanje javnim medijima i njihova neovisnost), IRIS Plus, Europski audiovizualni opservatorij Vijeća Europe, Strasbourg, 2022. i ERGA, *Internal Media Plurality in Audiovisual Media Services in the EU: Rules & Practices* (Unutarnji medijski pluralizam u audiovizualnim medijskim uslugama u EU-u: pravila i praksa), 2018.

⁴⁵ Vidjeti Preporuku CM/Rec(2012)1 Odbora ministara državama članicama o upravljanju javnim medijima (koju je Odbor ministara donio 15. veljače 2012. na 1 134. sastanku zamjenika ministara) i Preporuku CM/Rec(2018)1[1] Odbora ministara državama članicama o medijskom pluralizmu i transparentnosti vlasništva nad medijima.

prvo je dostavljeno Odboru za nadzor regulative 13. svibnja, a o njemu se raspravljalo na raspravi održanoj 8. lipnja. Nakon negativnog mišljenja dostavljenog 10. lipnja izvješće je znatno revidirano i ponovno podneseno Odboru za nadzor regulative 11. srpnja. Odbor za nadzor regulative dao je 27. srpnja pozitivno mišljenje sa zadržkom. Izvješće o procjeni učinka dodatno je revidirano kako bi se uzeli u obzir prijedlozi za poboljšanje koje je dao Odbor za nadzor regulative. Mišljenja Odbora za nadzor regulative te primjedbe i objašnjenja o tome kako su uzeta u obzir iznesena su u Prilogu 1. procjeni učinka.

Komisija je ispitala razne opcije politike za postizanje općeg cilja prijedloga, a to je bolje funkcioniranje unutarnjeg medijskog tržišta.

Procijenjene su tri opcije politike različitog stupnja regulatornog intenziteta:

- **opcija 1.: preporuka o medijskom pluralizmu i neovisnosti** kojom se države članice i, u određenim područjima, poduzeća na medijskom tržištu potiče da provedu niz mjera za jačanje medijskog pluralizma, uredničke neovisnosti te transparentnosti i pravednosti na medijskom tržištu,
- **opcija 2.: zakonodavni prijedlog** kojim se utvrđuju zajednička pravila za unutarnje tržište medijskih usluga i **preporuka o neovisnosti medija** kojom se medijska poduzeća i države članice potiče na promicanje neovisnosti i transparentnosti medija,
- **opcija 3.: poboljšani zakonodavni prijedlog** koji sadržava sve zakonodavne elemente opcije 2., a uz to poduzeća na medijskom tržištu i regulatore dodatno obvezuje na poticanje dostupnosti kvalitetnih medijskih usluga te transparentne i pravedne raspodjele gospodarskih izvora na medijskom tržištu.

Za upravljanje zakonodavnim instrumentom razmatrane su dvije podopcije u okviru opcija 2. i 3.:

- podopcija A: sustav upravljanja koji se temelji na odboru koji podupire tajništvo Komisije,
- podopcija B: sustav upravljanja koji se temelji na odboru kojemu pomaže neovisni ured EU-a.

U skladu s utvrđenom metodologijom Komisije svaka je opcija politike ocijenjena s obzirom na gospodarske i socijalne učinke te učinke na temeljna prava. Najpoželjnija opcija je podopcija A opcije 2. Ta će opcija ispuniti opći cilj intervencije na djelotvoran, dosljedan, proporcionalan i uglavnom učinkovit način.

Naime, predloženim zakonodavnim instrumentom utvrdit će se neka temeljna načela i pravila za medijsko tržište te će se Odboru, kao kolektivnom tijelu neovisnih regulatornih tijela za medije, dodijeliti važne zadaće, među ostalim zadaće pružanja stručnih savjeta o regulatornim, tehničkim ili praktičnim aspektima regulacije medija, izdavanja mišljenja o koncentracijama na tržištu koje bi mogle utjecati na funkcioniranje unutarnjeg tržišta i koordiniranja djelovanja u odnosu na pružatelje medijskih usluga (među ostalim one iz trećih zemalja) koji ne poštuju standarde EU-a u području medija. Bit će moguće osloniti se na načela i pravila utvrđena u zakonodavnom instrumentu pred nacionalnim sudovima, a Komisija će moći pokrenuti postupke zbog povrede, među ostalim ako dođe do sistemskih problema. Neobvezujućim elementom paketa mjera, odnosno Preporukom, predložit će se dobrovoljne mjere za dva konkretna pitanja: zaštitne mjere za neovisnost medija i transparentnost vlasništva nad medijima. Takav višeslojan i fleksibilan pristup donijet će željene koristi uz optimizaciju troškova za sudionike na medijskom tržištu i javna tijela, uzimajući u obzir i niže troškove tajništva Komisije u usporedbi s uredom EU-a.

Učinci opcija politike na različite kategorije dionika detaljno su objašnjeni u Prilogu 3. procjeni učinka.

- **Temeljna prava**

Predloženom uredbom poboljšat će se regulatorna konvergencija na unutarnjem medijskom tržištu, uspostaviti zaštita uredničke neovisnosti u kombinaciji sa slobodom poslovanja pružatelja medijskih usluga te povećati transparentnost i pravednost u raspodjeli gospodarskih izvora, pa će se tako olakšati prekogranično pružanje neovisnih i kvalitetnih medijskih usluga i time promicati sloboda i pluralizam medija. Ključna uloga Odbora u novom okviru, potpuno neovisna o vladama i svim drugim javnim ili privatnim subjektima, doprinijet će učinkovitom i nepristranom poštovanju slobode izražavanja u cijelom EU-u, zaštićene člankom 11. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), koji odgovara članku 10. Europske konvencije o ljudskim pravima.

Predložena uredba pozitivno će utjecati i na slobodu poduzetništva (članak 16. Povelje) uklanjanjem prepreka slobodi pružanja usluga i ograničavanjem rizika od diskriminatornog postupanja prema određenim sudionicima na medijskom tržištu.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Utjecaj prijedloga na proračun pokrit će se sredstvima predviđenima u višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021.–2027. u okviru dodijeljenih financijskih sredstava za program Kreativna Europa, kako je navedeno u zakonodavnom financijskom izvještaju priloženome prijedlogu.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Komisija će uspostaviti sveobuhvatan okvir za kontinuirano praćenje ostvarenja, rezultata i učinka tog zakonodavnog instrumenta. To posebno uključuje novi neovisni mehanizam praćenja za utvrđivanje i procjenu rizika za funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga. Evaluacija instrumenta i izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru predviđeni su u roku od četiri godine od njegova stupanja na snagu i svake četiri godine nakon toga.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

U poglavlju I. utvrđuju se predmet i područje primjene Uredbe te definicije ključnih pojmova koji se upotrebljavaju u njoj. Posebno se navodi da su poglavlje II. i odjeljak 5. poglavlja III. Uredbe odredbe o minimalnom usklađivanju.

U poglavlju II. navode se prava primatelja medijskih usluga i prava pružatelja medijskih usluga na unutarnjem tržištu. Njime se utvrđuju i zaštitne mjere za neovisno funkcioniranje javnih medija i dužnosti pružatelja medijskih usluga na unutarnjem tržištu.

U poglavlju III. utvrđuje se okvir za regulatornu suradnju i funkcionalno tržište medijskih usluga.

U odjeljku 1. predviđeno je da su neovisne nacionalne regulatorne vlasti ili tijela država članica koja su zadužena za provedbu Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama odgovorna za primjenu tog poglavlja te im se dodjeljuju odgovarajuće istražne ovlasti za obavljanje njihovih zadaća.

Odjeljkom 2. osniva se Europski odbor za medijske usluge, zajedničko tijelo neovisnih regulatornih tijela za medije koje zamjenjuje i nasljeđuje Europsku skupinu regulatora za

audiovizualne medijske usluge (ERGA). U tom se odjeljku utvrđuju zahtjevi za neovisnost Odbora i određuje njegova struktura. Odboru će administrativnu i organizacijsku potporu koja je potrebna za obavljanje njegovih zadaća pružiti tajništvo, koje će osigurati Komisija. U poglavlju se navode zadaće Odbora na temelju Uredbe.

U odjeljku 3. utvrđuju se pravila i postupci za regulatornu suradnju i konvergenciju na unutarnjem medijskom tržištu, uključujući mehanizam za strukturiranu suradnju, zahtjeve za provedbene mjere, smjernice o pitanjima regulacije medija i koordinaciju mjera koje se odnose na medijske usluge trećih zemalja. Odredbama se nastoji osigurati tješnja suradnja među nacionalnim regulatornim vlastima i tijelima u različitim područjima regulacije medija.

U odjeljku 4. razmatraju se posebna pitanja povezana s pružanjem medijskih usluga u digitalnom okruženju. Kad je riječ o pružanju medijskih usluga na vrlo velikim internetskim platformama, temelj je postojeće horizontalno zakonodavstvo te se utvrđuju dodatne zaštitne mjere za urednički integritet sadržaja koji na internetu pružaju pružatelji medijskih usluga koji se pridržavaju određenih regulatornih ili samoregulatornih standarda, i upostavlja se strukturirani dijalog između vrlo velikih internetskih platformi i relevantnih sudionika u medijskom ekosustavu. U tom se odjeljku ujedno predviđaju pravo prilagodbe ponude audiovizualnih medija na uređajima i korisničkim sučeljima kojima se kontrolira pristup audiovizualnim medijskim uslugama te odgovarajuća obveza proizvođača i razvojnih programera da tehnički omoguće takvu prilagodbu.

U odjeljku 5. utvrđuju se pravni okvir za nacionalne mjere koje utječu na poslovanje pružatelja medijskih usluga te zahtjevi za nacionalna pravila i postupke povezane s procjenom učinka koncentracija na medijskom tržištu na medijski pluralizam i uredničku neovisnost. Odbor će imati zadaću zauzeti stajalište o slučajevima u kojima bi to moglo utjecati na funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

U odjeljku 6. utvrđuju se zahtjevi za sustave mjerenja publike i metode koje primjenjuju relevantni sudionici na tržištu. Osim utvrđivanja pravila u njemu se dionici potiču da izrade kodekse ponašanja i razmjenjuju najbolje primjere iz prakse. U odjeljku 6. predviđaju se i zajednički zahtjevi za raspodjelu rashoda za državno oglašavanje pružateljima medijskih usluga, bez utjecaja na pravila o javnoj nabavi i pravila o državnim potporama.

U poglavlju IV. utvrđuju se završne odredbe, posebno one koje se odnose na praćenje, evaluaciju i izvješćivanje. Uredba sadržava mehanizam na temelju kojeg Komisija redovito prati rizike za funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga uz savjetovanje s Odborom. Tim se poglavljem ujedno stavlja izvan snage relevantni članak Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama te se utvrđuju stupanje na snagu i početak primjene Uredbe.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu (Europski akt o slobodi medija) i izmjeni Direktive 2010/13/EU

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,
uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,
uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija,
u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,
budući da:

- (1) Neovisne medijske usluge imaju jedinstvenu ulogu na unutarnjem tržištu. One čine vrlo dinamičan i gospodarski važan sektor koji građanima i poduzećima pruža pristup mnoštvu različitih mišljenja i pouzdanim izvorima informacija te tako u općem interesu obavlja funkciju „javnog nadzora”. Medijske usluge sve su dostupnije na internetu i preko granica, pri čemu se na njih u svim državama članicama ne primjenjuju ista pravila i ista razina zaštite.
- (2) S obzirom na njihovu jedinstvenu ulogu, zaštita slobode i pluralizma medija bitna je značajka unutarnjeg tržišta medijskih usluga (ili „unutarnjeg medijskog tržišta”) koje dobro funkcionira. To se tržište znatno promijenilo od početka novog stoljeća te postaje sve više digitalno i međunarodno. Nudi brojne gospodarske mogućnosti, ali se na njemu pojavljuju i mnogi izazovi. Unija bi trebala pomoći medijskom sektoru da iskoristi te mogućnosti na unutarnjem tržištu te istodobno štiti vrijednosti, kao što je zaštita temeljnih prava, koje su zajedničke Uniji i njezinim državama članicama.
- (3) U digitalnom medijskom prostoru građani i poduzeća pristupaju medijskom sadržaju i konzumiraju ga u odmah dostupnom obliku na svojim osobnim uređajima, a to se sve više odvija prekogranično. Globalne internetske platforme služe kao točke pristupa medijskom sadržaju, s poslovnim modelima kojima se često omogućuje pristup medijskim uslugama bez posrednika te koji tako povećavaju količinu polarizirajućeg sadržaja i dezinformacija. Te su platforme ujedno ključni pružatelji internetskog oglašavanja, koje je preusmjerilo financijska sredstva iz medijskog sektora, što utječe na njegovu financijsku održivost, a time i na raznolikost sadržaja u ponudi. S obzirom na to da su za pružanje medijskih usluga potrebni znanje i velike količine kapitala, te usluge zahtijevaju određeni obujam kako bi ostale konkurentne i uspješno poslovale

na unutarnjem tržištu. Stoga je posebno važna mogućnost prekogranične ponude usluga i privlačenja ulaganja, među ostalim iz drugih država članica ili u njima.

- (4) Međutim, unutarnje tržište medijskih usluga nije dostatno integrirano. Niz nacionalnih ograničenja ometa slobodno kretanje na unutarnjem tržištu. Konkretno, različita nacionalna pravila i pristupi povezani s medijskim pluralizmom i uredničkom neovisnošću, nedovoljna suradnja među nacionalnim regulatornim vlastima ili tijelima te netransparentna i nepravedna raspodjela javnih i privatnih gospodarskih izvora otežavaju sudionicima na medijskom tržištu poslovanje i širenje preko granica te dovode do nejednakih uvjeta širom Unije. Integritet unutarnjeg tržišta medijskih usluga mogu dovesti u pitanje i pružatelji koji sustavno šire dezinformacije, uključujući manipulaciju informacijama i upletanje, te zloupotrebljavaju slobode unutarnjeg tržišta, među ostalim pružatelji medijskih usluga pod državnom kontrolom koje financiraju određene treće zemlje.
- (5) Osim toga, kao odgovor na probleme povezane s medijskim pluralizmom i slobodom medija na internetu neke su države članice poduzele regulatorne mjere, a druge države članice vjerojatno će to učiniti, zbog čega bi moglo doći do daljnjeg razilaženja u nacionalnim pristupima i ograničenja slobode kretanja na unutarnjem tržištu.
- (6) Primatelji medijskih usluga u Uniji (fizičke osobe koje su državljani država članica ili uživaju prava koja su im dodijeljena pravom Unije i pravne osobe s poslovnim nastanom u Uniji) trebali bi moći ostvariti pravo na slobodu primanja usluga slobodnih i pluralističkih medija na unutarnjem tržištu. Pri poticanju prekograničnog protoka medijskih usluga trebalo bi osigurati minimalnu razinu zaštite primatelja usluga na unutarnjem tržištu. To bi bilo u skladu s pravom na primanje i širenje informacija na temelju članka 11. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”). Stoga je potrebno uskladiti određene aspekte nacionalnih pravila u području medijskih usluga. U završnom izvješću Konferencije o budućnosti Europe građani su u svojim prijedlozima pozvali EU da dodatno promiče neovisnost i pluralizam medija, osobito uvođenjem zakonodavstva kojim će se suzbiti prijetnje neovisnosti medija uspostavom minimalnih standarda na razini EU-a⁴⁶.
- (7) Za potrebe ove Uredbe definicija medijske usluge trebala bi biti ograničena na usluge kako su definirane Ugovorom i stoga bi trebala obuhvaćati sve oblike gospodarske djelatnosti. Tom bi se definicijom trebao isključiti sadržaj koji su izradili korisnici i koji je učitao na internetsku platformu, osim ako je riječ o profesionalnoj aktivnosti koja se obično obavlja uz naknadu (financijske ili druge prirode). Ujedno bi trebalo isključiti isključivo privatnu korespondenciju, kao što je e-pošta, kao i sve usluge koje kao glavnu svrhu nemaju pružanje audiovizualnih programa ili audioprograma ili informativnih publikacija, što znači da je sadržaj samo sporedan u odnosu na uslugu, a ne njezina glavna svrha, kao što su oglasi ili informacije povezane s proizvodom ili uslugom koju pružaju internetske stranice koje ne nude medijske usluge. Definicija medijske usluge trebala bi svakako obuhvatiti televizijske ili radijske emisije, audiovizualne medijske usluge na zahtjev, audiozapise u formatu *podcasta* ili informativne publikacije. Korporativnu komunikaciju i distribuciju informativnih ili promotivnih materijala za javne ili privatne subjekte trebalo bi isključiti iz područja primjene te definicije.

⁴⁶

Konferencija o budućnosti Europe – Izvješće o konačnom ishodu, svibanj 2022., osobito prijedlog 27. točka 1. i prijedlog 37. točka 4.

- (8) Na digitaliziranom medijskom tržištu pružatelji platformi za razmjenu videozapisa ili vrlo velike internetske platforme mogu biti obuhvaćeni definicijom pružatelja medijskih usluga. Općenito, takvi pružatelji usluga imaju važnu ulogu u organizaciji sadržaja, među ostalim automatiziranim sredstvima ili algoritmima, ali ne snose uredničku odgovornost za sadržaj kojem omogućuju pristup. Međutim, u sve konvergentnijem medijskom prostoru neki pružatelji platformi za razmjenu videozapisa ili vrlo velike internetske platforme počeli su provoditi urednički nadzor nad dijelom svojih usluga. Stoga bi se takav subjekt istodobno mogao smatrati pružateljem usluga platforme za razmjenu videozapisa ili pružateljem vrlo velike internetske platforme i pružateljem medijskih usluga.
- (9) Definicija mjerenja publike trebala bi obuhvaćati mjerne sustave razvijene u skladu s industrijskim standardima unutar samoregulatornih organizacija, kao što su zajednički industrijski odbori, i sustave mjerenja razvijene izvan takvih samoregulatornih pristupa. Te druge vrste sustava obično koriste određeni sudionici na internetskom tržištu koji sami mjere ili stavljaju na tržište svoje sustave mjerenja publike koji ne moraju nužno biti u skladu sa zajednički dogovorenim industrijskim standardima. S obzirom na znatan utjecaj koji takvi sustavi mjerenja publike imaju na tržište oglašavanja i medijsko tržište, trebali bi biti obuhvaćeni ovom Uredbom.
- (10) Državno oglašavanje trebalo bi općenito tumačiti na način da obuhvaća promotivne ili samopromotivne aktivnosti koje poduzimaju različita javna tijela ili subjekti ili se poduzimaju za njih ili u njihovo ime, uključujući vlade, regulatorne vlasti ili tijela, kao i poduzeća u državnom vlasništvu ili druge subjekte pod državnom kontrolom u različitim sektorima, na nacionalnoj ili regionalnoj razini, ili lokalne vlasti teritorijalnih jedinica s više od milijun stanovnika. Međutim, definicija državnog oglašavanja ne bi trebala uključivati hitne poruke javnih tijela koje su potrebne, na primjer, u slučajevima prirodnih ili sanitarnih katastrofa, nesreća ili drugih iznenadnih incidenata koji mogu prouzročiti štetu pojedincima.
- (11) Kako bi društvo moglo iskoristiti prednosti unutarnjeg medijskog tržišta, iznimno je važno zajamčiti temeljne slobode iz Ugovora i pravnu sigurnost koja je primateljima medijskih usluga nužna da bi iskoristili te prednosti. Takvi primatelji trebali bi imati pristup kvalitetnim medijskim uslugama koje su novinari i urednici proizveli na neovisan način i u skladu s novinarskim standardima te bi to stoga trebale biti pouzdane informacije, uključujući vijesti i sadržaje o aktualnim temama. Takvo pravo ne podrazumijeva obvezu da se pružatelj medijskih usluga pridržava standarda koji nisu izričito utvrđeni zakonodavstvom. Takve kvalitetne medijske usluge ujedno su najbolje sredstvo za suzbijanje dezinformacija, uključujući vanjsku manipulaciju informacijama i upletanje.
- (12) Ova Uredba ne utječe na slobodu izražavanja zajamčenu Poveljom. Europski sud za ljudska prava istaknuo je da u tako osjetljivom sektoru kao što su audiovizualni mediji, osim negativne obveze neupletanja, javna tijela imaju i pozitivnu obvezu uspostave odgovarajućeg zakonodavnog i administrativnog okvira koji jamči stvarni pluralizam⁴⁷.
- (13) Slobodan protok pouzdanih informacija od presudne je važnosti za dobro funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga. Stoga pružanje medijskih usluga ne bi trebalo podlijeći ograničenjima koja su u suprotnosti s ovom Uredbom ili drugim pravilima prava Unije, kao što je Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i

47

Centro Europa 7 S.R.L. i Di Stefano protiv Italije [GC], br. 38433/09, točka 134., Europski sud za ljudska prava, 2012.

Vijeća⁴⁸, kojom se utvrđuju mjere potrebne za zaštitu korisnika od nezakonitog i štetnog sadržaja. Ograničenja bi mogla proizaći i iz mjera koje primjenjuju nacionalna javna tijela u skladu s pravom Unije.

- (14) Zaštita uredničke neovisnosti preduvjet je za obavljanje djelatnosti pružatelja medijskih usluga i njihov profesionalni integritet. Urednička neovisnost posebno je važna za pružatelje medijskih usluga koji objavljuju vijesti i sadržaje o aktualnim temama s obzirom na njihovu društvenu ulogu javnog dobra. Pružatelji medijskih usluga trebali bi moći slobodno obavljati svoje gospodarske aktivnosti na unutarnjem tržištu i ravnopravno se natjecati u situaciji u kojoj se sve više uključuje internet i u kojoj se informacije šire preko državnih granica.
- (15) Države članice imaju različite pristupe zaštiti uredničke neovisnosti, koja je sve upitnija u cijeloj Uniji. Naime, u nekoliko država članica uočava se sve više upletanja u uredničke odluke pružatelja medijskih usluga. Takvo upletanje može biti izravno ili neizravno, mogu se upletati država ili drugi akteri, što uključuje javna tijela, izabrane dužnosnike, državne dužnosnike i političare, npr. radi stjecanja neke političke prednosti. Dioničari i druge privatne strane koje imaju udjele u pružateljima medijskih usluga mogu djelovati na način koji prekoračuje ono što je potrebno za ostvarenje ravnoteže između poslovne slobode i slobode izražavanja jedne, i uredničke slobode izražavanja i prava na informiranje korisnika s druge strane, radi ostvarivanja gospodarske ili druge prednosti. Nadalje, nedavni trendovi u distribuciji i potrošnji medija, među ostalim osobito na internetu, potaknuli su države članice da razmotre zakone kojima se uređuje pružanje medijskih sadržaja. Razlikuju se i pristupi kojima pružatelji medijskih usluga jamče uredničku neovisnost. Takvo upletanje i rascjepkanost propisa i pristupa negativno utječu na uvjete za obavljanje gospodarskih djelatnosti pružatelja medijskih usluga i, u konačnici, na kvalitetu medijskih usluga koje primaju građani i poduzeća na unutarnjem tržištu. Stoga je potrebno uspostaviti učinkovite zaštitne mjere kojima se omogućuje ostvarivanje uredničke slobode u cijeloj Uniji kako bi pružatelji medijskih usluga mogli samostalno proizvoditi i distribuirati svoj sadržaj preko granica, a primatelji usluga primati takav sadržaj.
- (16) Novinari i urednici glavni su dionici u proizvodnji i pružanju pouzdanih medijskih sadržaja, prvenstveno tako što prenose vijesti ili izvješćuju o aktualnim temama. Stoga je ključno zaštititi mogućnost novinara da prikupljaju, provjeravaju i analiziraju informacije, uključujući informacije koje se daju povjerljivo. Naime, pružatelji medijskih usluga i novinari (uključujući one koji rade u nestandardnim oblicima zaposlenja, kao što su vanjski suradnici) trebali bi se moći osloniti na pouzdanu zaštitu novinarskih izvora i komunikacija, među ostalim od uvođenja nadzornih tehnologija, jer bi bez takve zaštite izvori mogli odbiti pružati pomoć medijima u informiranju javnosti o pitanjima od javnog interesa. To može dovesti u pitanje slobodu novinara da obavljaju svoju gospodarsku djelatnost i ispunjavaju svoju važnu ulogu „javnog nadzora” te negativno utjecati na pristup kvalitetnim medijskim uslugama. Zaštitom novinarskih izvora doprinosi se zaštitu temeljnog prava iz članka 11. Povelje.
- (17) Zaštita novinarskih izvora trenutačno je različito regulirana u državama članicama. Neke države članice pružaju apsolutnu zaštitu od prisiljavanja novinara na otkrivanje informacija kojima se identificira njihov izvor u kaznenim i upravnim postupcima. Druge države članice pružaju kvalificiranu zaštitu ograničenu na sudske postupke na

⁴⁸

Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) (SL L 95, 15.4.2010., str. 1.–24.).

temelju određenih kaznenih optužbi, dok druge pružaju zaštitu kao opće načelo. Sve to dovodi do rascjepkanosti na unutarnjem medijskom tržištu. Zbog toga će se novinari, koji sve češće rade na prekograničnim projektima i pružaju svoje usluge prekograničnoj publici, a samim time i pružatelji medijskih usluga, vjerojatno suočiti s preprekama, pravnom nesigurnošću i nejednakim uvjetima tržišnog natjecanja. Stoga je potrebno uskladiti i dodatno pojačati zaštitu novinarskih izvora i komunikacije na razini Unije.

- (18) Javni mediji koje su uspostavile države članice imaju posebnu ulogu na unutarnjem medijskom tržištu jer građanima i poduzećima u okviru svoje misije osiguravaju pristup kvalitetnim informacijama i nepristrano medijsko izvješćivanje. Međutim, javni mediji mogu biti posebno izloženi riziku od upletanja s obzirom na njihovu institucionalnu bliskost s državom i financiranje javnim sredstvima. Tom riziku mogu pridonijeti i neujednačene zaštitne mjere koje se primjenjuju na neovisno upravljanje i uravnoteženu pokrivenost javnim medijima u cijeloj Uniji. Ta situacija može dovesti do pristrane ili djelomične medijske pokrivenosti, narušiti tržišno natjecanje na unutarnjem medijskom tržištu i negativno utjecati na pristup neovisnim i nepristranim medijskim uslugama. Stoga je nužno, na temelju međunarodnih normi koje je u tom području razvilo Vijeće Europe, uspostaviti pravne zaštitne mjere za neovisno funkcioniranje javnih medija u cijeloj Uniji. Ujedno je potrebno zajamčiti da, ne dovodeći u pitanje primjenu pravila Unije o državnim potporama, pružatelji javnih medija imaju koristi od dostatnog i stabilnog financiranja za ispunjenje svoje misije koje omogućuje predvidljivost u njihovu planiranju. Poželjno je da se o takvom financiranju odlučuje i da se ono dodjeljuje na višegodišnjoj osnovi, u skladu sa zadaćom javne službe pružatelja javnih medijskih usluga kako bi se izbjegla mogućnost neprimjerenog utjecaja pregovorâ o godišnjem proračunu. Zahtjevi utvrđeni u ovoj Uredbi ne utječu na nadležnost država članica da osiguraju financiranje javnih medija kako je utvrđeno u Protokolu 29. o sustavu javne radiodifuzije u državama članicama, priloženome Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije.
- (19) Ključno je da primatelji medijskih usluga sa sigurnošću znaju tko je vlasnik informativnih medija i tko stoji iza njih kako bi mogli prepoznati i razumjeti potencijalni sukob interesa, što je preduvjet za oblikovanje utemeljenih stavova, a time i za aktivno sudjelovanje u demokraciji. Takva transparentnost ujedno je učinkovit alat za ograničavanje rizika od upletanja u uredničku neovisnost. Stoga je za sve relevantne pružatelje medijskih usluga u cijeloj Uniji potrebno uvesti zajedničke obveze objavljivanja informacija, što bi trebalo uključiti i proporcionalni zahtjev za otkrivanje informacija o vlasništvu. U tom kontekstu to se ne bi trebalo odnositi na mjere koje države članice poduzimaju na temelju članka 30. stavka 9. Direktive (EU) 2015/849⁴⁹. Relevantni pružatelji usluga trebali bi objaviti tražene informacije na svojim internetskim stranicama ili na drugom mediju kojem se može jednostavno i izravno pristupiti.
- (20) Za zaštitu integriteta medija nužno je i da informativna medijska poduzeća proaktivno pristupaju promicanju uredničke neovisnosti, osobito donošenjem unutarnjih zaštitnih mjera. Pružatelji medijskih usluga trebali bi donijeti proporcionalne mjere kako bi,

⁴⁹

Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.–117.).

nakon što vlasnici i urednici dogovore cjelokupnu uredničku politiku, zajamčili slobodu urednika da u okviru svoje profesionalne djelatnosti donose pojedinačne odluke. Cilj zaštite urednika od nepotrebnog upletanja u njihove odluke o određenim sadržajima u okviru njihova svakodnevnog rada doprinosi osiguravanju jednakih uvjeta na unutarnjem tržištu medijskih usluga i kvalitete takvih usluga. Taj je cilj ujedno u skladu s temeljnim pravom na primanje i širenje informacija iz članka 11. Povelje. S obzirom na ta pitanja pružatelji medijskih usluga ujedno bi trebali osigurati transparentnost stvarnog ili potencijalnog sukoba interesa za svoje primatelje usluga.

- (21) Kako bi se ublažila regulatorna opterećenja, mikropoduzeća u smislu članka 3. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁰ trebala bi biti izuzeta od zahtjeva povezanih s informacijama i unutarnjim zaštitnim mjerama kako bi se zajamčila neovisnost pojedinačnih uredničkih odluka. Osim toga, pružatelji medijskih usluga trebali bi moći slobodno prilagoditi unutarnje zaštitne mjere svojim potrebama, osobito ako su mala i srednja poduzeća u smislu tog članka. Preporuka koja je priložena ovoj Uredbi⁵¹ sadržava katalog dobrovoljnih unutarnjih zaštitnih mjera koje se u tom pogledu mogu donijeti u medijskim poduzećima. Ovu Uredbu ne bi trebalo tumačiti na način da se vlasnicima privatnih pružatelja medijskih usluga uskraćuje pravo određivanja strateških ili općih ciljeva te poticanja rasta i financijske održivosti njihovih poduzeća. U tom smislu ovom se Uredbom priznaje da cilj poticanja uredničke neovisnosti treba uskladiti s legitimnim pravima i interesima privatnih vlasnika medija.
- (22) Neovisne nacionalne regulatorne vlasti ili tijela ključna su za pravilnu primjenu zakonodavstva o medijima u cijeloj Uniji. Nacionalne regulatorne vlasti ili tijela iz članka 30. Direktive 2010/13/EU u najboljem su položaju da osiguraju ispravnu primjenu zahtjeva povezanih s regulatornom suradnjom i funkcionalnim tržištem medijskih usluga, kako je predviđeno u poglavlju III. ove Uredbe. Kako bi se osigurala dosljedna primjena ove Uredbe i drugih propisa Unije o medijima, potrebno je osnovati neovisno savjetodavno tijelo na razini Unije koje okuplja takve vlasti ili tijela i koordinira njihovo djelovanje. Europska skupina regulatora za audiovizualne medijske usluge (ERGA), osnovana Direktivom 2010/13/EU, bila je od presudne važnosti za promicanje dosljedne provedbe te direktive. Europski odbor za medijske usluge („Odbor”) stoga bi se trebao nadovezati na rad ERGA-e i zamijeniti je. Za to je potrebna ciljana izmjena Direktive 2010/13/EU kako bi se izbrisao njezin članak 30.b, kojim se osniva ERGA, te zamijenila upućivanja na ERGA-u i njezine zadaće. Izmjena Direktive 2010/13/EU ovom Uredbom u ovom je slučaju opravdana jer je ograničena na odredbu koju države članice ne trebaju prenijeti u nacionalno zakonodavstvo te se upućuje institucijama Unije.
- (23) Odbor bi trebao okupiti više predstavnike nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela iz članka 30. Direktive 2010/13/EU koje imenuju takve vlasti ili tijela. Ako države članice imaju nekoliko relevantnih regulatornih vlasti ili tijela, među ostalim na regionalnoj razini, trebalo bi odgovarajućim postupcima odabrati zajedničkog predstavnika, a pravo glasa trebalo bi ostati ograničeno na jednog predstavnika po državi članici. To ne bi trebalo utjecati na mogućnost da druge nacionalne regulatorne vlasti ili tijela sudjeluju, prema potrebi, na sastancima Odbora. Odbor bi ujedno trebao

⁵⁰ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.–76.).

⁵¹ SL C , , str. .

imati mogućnost da u dogovoru s Komisijom pozove stručnjake i promatrače, uključujući posebno regulatorne vlasti ili tijela iz zemalja kandidatkinja, potencijalnih zemalja kandidatkinja, država EGP-a ili *ad hoc* delegate iz drugih nadležnih nacionalnih tijela, da prisustvuju njegovim sastancima. Zbog osjetljivosti medijskog sektora i u skladu s praksom donošenja odluka ERGA-e prema njezinu poslovniku, Odbor bi svoje odluke trebao donositi dvotrećinskom većinom glasova.

- (24) Ne dovodeći u pitanje ovlasti koje su Komisiji dodijeljene Ugovorima, vrlo je važno da Komisija i Odbor blisko surađuju. Konkretno, Odbor bi trebao aktivno podupirati Komisiju u njezinim zadaćama osiguravanja dosljedne primjene ove Uredbe i nacionalnih pravila za provedbu Direktive 2010/13/EU. U tu bi svrhu Odbor u prvom redu trebao savjetovati i pomagati Komisiji u regulatornim, tehničkim ili praktičnim aspektima koji se odnose na primjenu prava Unije, promicati suradnju i učinkovitu razmjenu informacija, iskustava i najboljih primjera iz prakse te izdavati mišljenja u dogovoru s Komisijom ili na njezin zahtjev u slučajevima predviđenima ovom Uredbom. Kako bi učinkovito izvršavao svoje zadaće, Odbor bi se trebao moći osloniti na stručno znanje i ljudske resurse tajništva koje osigurava Komisija. Tajništvo Komisije trebalo bi pružati administrativnu i organizacijsku potporu Odboru te mu pomoći u obavljanju njegovih zadaća.
- (25) Regulatorna suradnja između neovisnih regulatornih tijela za medije ključna je za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga. Međutim, Direktivom 2010/13/EU ne predviđa se strukturirani okvir suradnje za nacionalne regulatorne vlasti ili tijela. Od revizije okvira EU-a za audiovizualne medijske usluge Direktivom (EU) 2018/1808 Europskog parlamenta i Vijeća⁵², kojom je njegovo područje primjene prošireno na platforme za razmjenu videozapisa, sve je veća potreba za bliskom suradnjom među nacionalnim regulatornim vlastima ili tijelima, osobito radi rješavanja prekograničnih predmeta. Takva je potreba opravdana i zbog novih izazova u medijskom prostoru EU-a, koje ova Uredba nastoji riješiti, među ostalim i tako što nacionalnim regulatornim vlastima ili tijelima povjerava nove zadaće.
- (26) Kako bi se osigurala učinkovita provedba prava Unije o medijima, spriječilo nepoštene pružatelje medijskih usluga da zaobilaze primjenjiva pravila o medijima i izbjeglo postavljanje dodatnih prepreka na unutarnjem tržištu medijskih usluga, iznimno je važno osigurati jasan, pravno obvezujući okvir za djelotvornu i učinkovitu suradnju nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela.
- (27) Zbog paneuropske prirode platformi za razmjenu videozapisa nacionalne regulatorne vlasti ili tijela trebaju poseban mehanizam za zaštitu gledatelja usluga platformi za razmjenu videozapisa od određenih nezakonitih i štetnih sadržaja, uključujući komercijalne komunikacije. Naime, potreban je mehanizam kojim bi se svim relevantnim nacionalnim regulatornim vlastima ili tijelima omogućilo da od takvih tijela u drugim državama članicama zatraže da poduzmu potrebne i razmjerne mjere kako bi se osiguralo da pružatelji usluga platformi za razmjenu videozapisa izvršavaju obveze iz tog članka. Ako upotreba takvog mehanizma ne dovede do sporazumnog rješenja, sloboda pružanja usluga informacijskog društva iz druge države članice može

⁵²

Direktiva (EU) 2018/1808 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o izmjeni Direktive 2010/13/EU o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) u pogledu promjenjivog stanja na tržištu (SL L 303, 28.11.2018., str. 69.–92.).

se ograničiti samo ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 3. Direktive 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁵³ i u skladu s postupkom koji je u njemu utvrđen.

- (28) Ključno je osigurati dosljednu regulatornu praksu u odnosu na ovu Uredbu i Direktivu 2010/13/EU. U tu svrhu i kako bi pomogla osigurati ujednačenu primjenu zakonodavstva EU-a o medijima, Komisija može, prema potrebi, izdati smjernice o pitanjima obuhvaćenima ovom Uredbom i Direktivom 2010/13/EU. Pri donošenju odluke o izdavanju smjernica Komisija bi prednost trebala dati regulatornim pitanjima koja utječu na znatan broj država članica ili onima koja imaju prekogranične aspekte. To se posebno odnosi na nacionalne mjere poduzete u skladu s člankom 7.a Direktive 2010/13/EU o primjerenom isticanju audiovizualnih medijskih usluga od općeg interesa. S obzirom na veliku količinu informacija i sve veću upotrebu digitalnih sredstava za pristup medijima, važno je osigurati isticanje sadržaja od općeg interesa kako bi se pridonijelo postizanju jednakih uvjeta na unutarnjem tržištu i usklađenosti s temeljnim pravom na primanje informacija u skladu s člankom 11. Povelje Unije o temeljnim pravima. S obzirom na mogući učinak nacionalnih mjera poduzetih u skladu s člankom 7.a na funkcioniranje unutarnjeg medijskog tržišta, smjernice Komisije bile bi važne za postizanje pravne sigurnosti u tom području. Ujedno bi bilo korisno izdati smjernice o nacionalnim mjerama poduzetima u skladu s člankom 5. stavkom 2. Direktive 2010/13/EU kako bi se osigurala javna dostupnost pristupačnih, točnih i ažuriranih informacija povezanih s vlasništvom nad medijima. U postupku izrade smjernica Komisiji bi trebao pomagati Odbor. Odbor bi osobito s Komisijom trebao podijeliti svoje regulatorno, tehničko i praktično stručno znanje o područjima i temama obuhvaćenima odgovarajućim smjernicama.
- (29) Kako bi se osigurali jednaki uvjeti za pružanje različitih audiovizualnih medijskih usluga s obzirom na tehnološki razvoj na unutarnjem tržištu, potrebno je utvrditi zajedničke tehničke propise za uređaje koji kontroliraju ili upravljaju pristupom audiovizualnim medijskim uslugama i njihovim korištenjem ili šalju digitalne signale kojima se audiovizualni sadržaj prenosi od izvora do odredišta. U tom je kontekstu važno izbjeći različite tehničke standarde koji stvaraju prepreke i dodatne troškove za industriju i potrošače te istodobno potaknuti rješenja za provedbu postojećih obveza koje se odnose na audiovizualne medijske usluge.
- (30) Regulatorne vlasti ili tijela iz članka 30. Direktive 2010/13/EU imaju praktično specifično stručno znanje koje im omogućuje da istodobno osiguraju učinkovitu ravnotežu između interesa pružatelja i primatelja medijskih usluga te poštuju slobodu izražavanja. To je osobito važno kad je riječ o zaštiti unutarnjeg tržišta od aktivnosti pružatelja medijskih usluga s poslovnim nastanom izvan Unije koje su usmjerene na publiku u Uniji ako te aktivnosti, među ostalim zbog kontrole koju bi treće zemlje mogle imati nad njima, mogu ugroziti javnu sigurnost i obranu ili predstavljati rizik u tom smislu. Zbog toga je potrebno poboljšati koordinaciju između nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela kako bi se mogli zajedno suprotstaviti prijetnjama koje bi takve medijske usluge mogle predstavljati za javnu sigurnost i obranu i uspostaviti pravni okvir za takvo djelovanje kako bi nacionalne mjere donesene u skladu sa zakonodavstvom Unije o medijima bile učinkovite te kako bi ih bilo moguće koordinirati. Kako se medijske usluge čije je pružanje obustavljeno u određenim

⁵³

Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL L 178, 17.7.2000., str. 1.–16.).

državama članicama u skladu s člankom 3. stavcima 3. i 5. Direktive 2010/13/EU ne bi nastavile pružati satelitom ili drugim sredstvima u tim državama članicama, trebao bi biti dostupan i mehanizam ubrzane uzajamne suradnje i pomoći koji bi jamčio korisnost relevantnih nacionalnih mjera u skladu s pravom Unije. Osim toga, potrebno je koordinirati nacionalne mjere koje bi mogle biti donesene radi suzbijanja prijetnji koje pružatelji medijskih usluga s poslovnim nastanom izvan Unije koji su usmjereni na publiku u Uniji predstavljaju za javnu sigurnost i obranu, uključujući mogućnost da Odbor, u dogovoru s Komisijom, prema potrebi izdaje mišljenja o takvim mjerama. U tom je smislu potrebno procijeniti rizik za javnu sigurnost i obranu s obzirom na sve relevantne činjenične i pravne elemente na nacionalnoj i europskoj razini. Time se ne dovodi u pitanje nadležnost Unije na temelju članka 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

- (31) Vrlo velike internetske platforme djeluju za mnoge korisnike kao točke pristupa medijskim uslugama. Pružatelji medijskih usluga koji imaju uredničku odgovornost nad svojim sadržajem imaju važnu ulogu u distribuciji informacija i ostvarivanju slobode informiranja na internetu. Od njih se očekuje da pri izvršavanju takve uredničke odgovornosti pažljivo postupaju i pružaju pouzdane informacije kojima se poštuju temeljna prava, u skladu s regulatornim ili samoregulatornim zahtjevima kojima podliježu u državama članicama. Stoga, i s obzirom na slobodu informiranja korisnika, ako pružatelji vrlo velikih internetskih platformi smatraju da sadržaj koji objavljuju takvi pružatelji medijskih usluga nije u skladu s njihovim uvjetima, iako se njime ne povećava sistemski rizik iz članka 26. Uredbe (EU) 2022/XXX [Akt o digitalnim uslugama], trebali bi na odgovarajući način uzeti u obzir slobodu i pluralizam medija u skladu s Uredbom (EU) 2022/XXX [Akt o digitalnim uslugama] te pružateljima medijskih usluga kao svojim poslovnim korisnicima što prije dostaviti potrebna obrazloženja u izjavi s razlozima na temelju Uredbe (EU) 2019/1150 Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁴. Kako bi se utjecaj ograničenja tog sadržaja na slobodu informiranja korisnika sveo na najmanju moguću mjeru, vrlo velike internetske platforme trebale bi nastojati dostaviti izjavu s razlozima prije nego što ograničenje počne proizvoditi učinke, ne dovodeći u pitanje svoje obveze na temelju Uredbe (EU) 2022/XXX [Akt o digitalnim uslugama]. Naime, ovom se Uredbom ne bi trebalo spriječiti pružatelja vrlo velike internetske platforme da poduzme hitne mjere protiv nezakonitog sadržaja koji se širi njegovom uslugom ili za ublažavanje sistemskih rizika zbog širenja određenog sadržaja putem njegove usluge, u skladu s pravom Unije, posebno u skladu s Uredbom (EU) 2022/XXX [Akt o digitalnim uslugama].
- (32) Osim toga, s obzirom na očekivani pozitivan učinak na slobodu pružanja usluga i slobodu izražavanja, opravdano je, ako pružatelji medijskih usluga poštuju određene regulatorne ili samoregulatorne standarde, prioritetno i bez nepotrebnog odlaganja obrađivati njihove pritužbe na odluke pružatelja vrlo velikih internetskih platformi.
- (33) U tu bi svrhu pružatelji vrlo velikih internetskih platformi trebali pružati funkcionalnost na svojem internetskom sučelju s pomoću koje bi pružatelji medijskih usluga mogli izjaviti da ispunjavaju određene uvjete, a pružatelji platformi trebali bi zadržati mogućnost da takvu osobnu izjavu ne prihvate ako uvjete ne smatraju ispunjenima. Pružatelji vrlo velikih internetskih platformi mogu se osloniti na informacije o ispunjavanju tih uvjeta, kao što su strojno čitljivi standard inicijative

⁵⁴

Uredba (EU) 2019/1150 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o promicanju pravednosti i transparentnosti za poslovne korisnike usluga internetskog posredovanja (SL L 186, 11.7.2019., str. 57.–79.).

Journalism Trust ili drugi relevantni kodeksi ponašanja. Komisija bi mogla izraditi smjernice koje bi olakšale učinkovitu provedbu takve funkcionalnosti, među ostalim o načinima uključivanja relevantnih organizacija civilnog društva u preispitivanje izjava, savjetovanju s regulatornim tijelom zemlje poslovnog nastana, ako je to relevantno, te rješavanju svih mogućih zlouporaba te funkcionalnosti.

- (34) U ovoj se Uredbi prepoznaje važnost samoregulatornih mehanizama u kontekstu pružanja medijskih usluga na vrlo velikim internetskim platformama. Oni su svojevrsne dobrovoljne inicijative, na primjer u obliku kodeksa ponašanja, koji pružateljima medijskih usluga ili njihovim predstavnicima omogućuju donošenje zajedničkih smjernica, među ostalim o etičkim standardima, ispravljanju pogrešaka ili rješavanju pritužbi, među sobom i za sebe. Snažna, uključiva i široko priznata samoregulacija medija učinkovito je jamstvo kvalitete i profesionalnosti medijskih usluga te je od presudne važnosti za očuvanje uredničkog integriteta.
- (35) Kako bi pronašli sporazumno rješenje za ukidanje svih neopravdanih ograničenja i njihovo izbjegavanje u budućnosti, pružatelji vrlo velikih internetskih platformi trebali bi surađivati s pružateljima medijskih usluga koji poštuju standarde vjerodostojnosti i transparentnosti, a smatraju da pružatelji vrlo velikih internetskih platformi često nameću ograničenja njihova sadržaja bez dovoljnog razloga. Pružatelji vrlo velikih internetskih platformi trebali bi sudjelovati u takvim razmjenama mišljenja u dobroj vjeri te pritom posebnu pozornost posvetiti zaštiti slobode medija i informiranja.
- (36) Odbor bi trebao preuzeti korisnu ulogu ERGA-e u praćenju usklađenosti potpisnika Kodeksa dobre prakse EU-a u suzbijanju dezinformiranja te bi barem jednom godišnje trebao organizirati strukturirani dijalog između pružatelja vrlo velikih internetskih platformi, predstavnika pružatelja medijskih usluga i predstavnika civilnog društva kako bi se potaknuo pristup različitim ponudama neovisnih medija na vrlo velikim internetskim platformama, raspravljalo o iskustvima i najboljim primjerima iz prakse povezanim s primjenom relevantnih odredaba ove Uredbe te pratiti pridržavanje samoregulatornih inicijativa usmjerenih na zaštitu društva od štetnih sadržaja, uključujući one usmjerene na suzbijanje dezinformacija. Komisija može, prema potrebi, ispitati izvješća o rezultatima takvih strukturiranih dijaloga pri procjeni sistemskih i novih pitanja u cijeloj Uniji na temelju Uredbe (EU) 2022/XXX [Akt o digitalnim uslugama] te može zatražiti od Odbora da joj u tome pomogne.
- (37) Primatelji audiovizualnih medijskih usluga trebali bi moći stvarno odabrati audiovizualni sadržaj koji žele gledati u skladu sa svojim preferencijama. Međutim, njihova sloboda u tom području može biti ograničena poslovnom praksom u medijskom sektoru, odnosno sporazumima o davanju prednosti određenom sadržaju između proizvođača uređaja ili pružatelja korisničkih sučelja koji kontroliraju pristup audiovizualnim medijskim uslugama i njihovo korištenje ili upravljaju njima, kao što su povezane televizijske usluge, i pružatelja medijskih usluga. Prioriteti se mogu, na primjer, postaviti na početnom zaslonu uređaja, s pomoću hardverskih ili softverskih prečaca, aplikacija i područja pretraživanja, što utječe na gledateljske navike primatelja koji se tako mogu neopravdano poticati da odaberu određene ponude audiovizualnih medija umjesto drugih. Primatelji usluga trebali bi imati mogućnost promijeniti, na jednostavan i korisnicima prilagođen način, zadane postavke uređaja ili korisničkog sučelja koje kontroliraju i upravljaju pristupom audiovizualnim medijskim uslugama i njihovim korištenjem, ne dovodeći u pitanje mjere za osiguravanje primjerenog isticanja audiovizualnih medijskih usluga od općeg interesa kojima se provodi članak 7.a Direktive 2010/13/EZ, a koje se poduzimaju u interesu legitimnih ciljeva javne politike.

- (38) Različite zakonodavne, regulatorne ili administrativne mjere mogu negativno utjecati na poslovanje pružatelja medijskih usluga na unutarnjem tržištu. One uključuju, na primjer, pravila kojima se ograničava vlasništvo nad medijskim poduzećima drugim poduzećima koja djeluju u medijskom sektoru ili sektorima koji nisu povezani s medijima te odluke povezane s licenciranjem, odobrenjem ili prethodnim obavješćivanjem pružatelja medijskih usluga. Kako bi se ublažio njihov mogući negativan učinak na funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga i povećala pravna sigurnost, važno je da takve mjere budu u skladu s načelima objektivnog opravdanja, transparentnosti, nediskriminacije i proporcionalnosti.
- (39) Ujedno je ključno da Odbor bude ovlašten za davanje mišljenja na zahtjev Komisije ako bi nacionalne mjere mogle utjecati na funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga. To je, na primjer, slučaj kad je nacionalna administrativna mjera upućena pružatelju medijskih usluga koji pruža svoje usluge u više od jedne države članice ili kad predmetni pružatelj medijskih usluga ima znatan utjecaj na oblikovanje javnog mišljenja u toj državi članici.
- (40) Mediji su iznimno važni za oblikovanje javnog mišljenja i pomažu građanima da sudjeluju u demokratskim procesima. Zbog toga bi države članice trebale predvidjeti pravila i postupke u svojim pravnim sustavima kako bi osigurale procjenu koncentracija na medijskom tržištu koje bi mogle znatno utjecati na medijski pluralizam ili uredničku neovisnost. Takva pravila i postupci mogu utjecati na slobodu pružanja medijskih usluga na unutarnjem tržištu i moraju biti pravilno oblikovani te transparentni, objektivni, proporcionalni i nediskriminatorni. Takvim pravilima podliježu one koncentracije na medijskom tržištu zbog kojih bi jedan subjekt mogao kontrolirati medijske usluge s velikim utjecajem na oblikovanje javnog mišljenja na određenom medijskom tržištu, u medijskom podsektoru ili u raznim medijskim sektorima u jednoj ili više država članica ili bi mogao imati velike udjele u pružateljima tih usluga. Smanjenje suprotstavljenih stajališta na tom tržištu, nastalo zbog koncentracije, važan je kriterij koji treba uzeti u obzir.
- (41) Nacionalne regulatorne vlasti ili tijela, koja imaju posebno stručno znanje u području medijskog pluralizma, trebala bi biti uključena u procjenu učinka koncentracija na medijskom tržištu na medijski pluralizam i uredničku neovisnost ako sama nisu imenovane vlasti ili tijela. Kako bi se potaknula pravna sigurnost i osiguralo da su pravila i postupci istinski usmjereni na zaštitu medijskog pluralizma i uredničke neovisnosti, od presudne je važnosti da se unaprijed utvrde objektivni, nediskriminatorni i proporcionalni kriteriji za obavješćivanje i procjenu učinka koncentracija na medijskom tržištu na medijski pluralizam i uredničku neovisnost.
- (42) Kad koncentracija na medijskom tržištu predstavlja koncentraciju koja je obuhvaćena područjem primjene Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004⁵⁵, primjena ove Uredbe ili bilo kojih pravila i postupaka koje države članice donesu na temelju ove Uredbe ne bi trebala utjecati na primjenu članka 21. stavka 4. Uredbe (EZ) br. 139/2004. Sve mjere koje imenovane ili uključene nacionalne regulatorne vlasti ili tijela poduzmu na temelju svoje procjene učinka koncentracija na medijskom tržištu na medijski pluralizam i uredničku neovisnost trebale bi stoga biti usmjerene na zaštitu legitimnih interesa u smislu članka 21. stavka 4. trećeg podstavka Uredbe (EZ) br. 139/2004 i trebale bi biti u skladu s općim načelima i drugim odredbama prava Unije.

⁵⁵

Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama) (SL L 24, 29.1.2004., str. 1.–22.).

- (43) Odbor bi trebao biti ovlašten davati mišljenja o nacrtima odluka ili mišljenja imenovanih ili uključenih nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela ako koncentracije koje se moraju prijaviti mogu utjecati na funkcioniranje unutarnjeg medijskog tržišta. To bi bio slučaj, na primjer, ako takve koncentracije uključuju najmanje jednog poduzetnika s poslovnim nastanom u drugoj državi članici ili koji djeluje u više od jedne države članice ili ako dovode do toga da pružatelji medijskih usluga imaju znatan utjecaj na oblikovanje javnog mišljenja na određenom medijskom tržištu. Osim toga, ako relevantne nacionalne vlasti ili tijela nisu procijenila koncentraciju s obzirom na njezin utjecaj na pluralizam medija i uredničku neovisnost ili ako se nacionalne regulatorne vlasti ili tijela nisu savjetovala s Odborom o određenoj koncentraciji na medijskom tržištu, ali se smatra da bi ta koncentracija mogla utjecati na funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga, Odbor bi na zahtjev Komisije trebao moći dati mišljenje. U svakom slučaju, Komisija zadržava mogućnost izdavanja vlastitih mišljenja na temelju mišljenja koja je izradio Odbor.
- (44) Kako bi se osigurala pluralistička medijska tržišta, nacionalne vlasti ili tijela i Odbor trebali bi uzeti u obzir skup kriterija. Posebno bi trebalo razmotriti utjecaj na medijski pluralizam, među ostalim u prvom redu učinak na oblikovanje javnog mišljenja, uzimajući u obzir internet. Istodobno bi trebalo razmotriti bi li druge medijske kuće, koje pružaju različite i alternativne sadržaje, i dalje opstale na određenom tržištu ili tržištima nakon uspostave predmetne koncentracije na medijskom tržištu. Procjena zaštitnih mjera za uredničku neovisnost trebala bi uključivati ispitivanje mogućih rizika neopravdanog upletanja potencijalnog vlasnika, uprave ili upravljačke strukture u pojedinačne uredničke odluke stečenog ili spojenog subjekta. Trebalo bi uzeti u obzir i postojeće ili predviđene unutarnje zaštitne mjere čiji je cilj očuvanje neovisnosti pojedinačnih uredničkih odluka u uključenim medijskim poduzećima. Pri procjeni mogućih učinaka trebalo bi uzeti u obzir i učinke predmetne koncentracije na gospodarsku održivost subjekta ili subjekata koji podliježu koncentraciji te bi li, ako ne dođe do koncentracije, oni bili gospodarski održivi, u smislu da bi u srednjoročnom razdoblju mogli nastaviti pružati i dalje razvijati financijski održive i tehnološki prilagođene kvalitetne medijske usluge na tržištu te raspolagati potrebnim resursima.
- (45) Mjerenje publike izravno utječe na raspodjelu i cijene oglašavanja, što je ključni izvor prihoda za medijski sektor. Ono je najvažniji alat za planiranje buduće proizvodnje sadržaja jer omogućuje procjenu prihvaćenosti medijskog sadržaja i razumijevanje preferencija publike. U skladu s tim sudionici na medijskom tržištu, posebice pružatelji medijskih usluga i oglašivači, trebali bi se moći osloniti na objektivne podatke o publici prikupljene s pomoću transparentnih, nepristranih i provjerljivih rješenja za mjerenje publike. Međutim, određeni novi sudionici koji su se pojavili u medijskom ekosustavu imaju vlastite mjerne usluge, a da pritom nisu stavili na raspolaganje informacije o svojoj metodi. Zbog toga bi sudionici na medijskom tržištu mogli imati neujednačene informacije i moglo bi doći do narušavanja tržišta, što bi negativno utjecalo na jednakost mogućnosti za pružatelje medijskih usluga na tržištu.
- (46) Kako bi se poboljšale provjerljivost i pouzdanost metoda mjerenja publike, osobito na internetu, trebalo bi utvrditi obvezu transparentnosti za pružatelje sustava mjerenja publike koji ne poštuju industrijske referentne vrijednosti dogovorene u okviru relevantnih tijela za samoregulaciju. U skladu s tom obvezom, takvi sudionici trebali bi, na zahtjev i u mjeri u kojoj je to moguće, oglašivačima i pružateljima medijskih usluga ili strankama koje djeluju u njihovo ime dostaviti informacije o metodi mjerenja publike. Te bi informacije mogle biti: veličina uzorka, definicija mjerenih pokazatelja, mjerni parametri, metode mjerenja i dopuštena odstupanja te razdoblje

mjerenja. Obvezama nametnutima ovom Uredbom ne dovodi se u pitanje nijedna obveza koja se primjenjuje na pružatelje usluga mjerenja publike prema Uredbi 2019/1150 ili Uredbi (EU) 2022/XX [Akt o digitalnim tržištima], uključujući obveze koje se odnose na rangiranje ili davanje prednosti vlastitim proizvodima i uslugama.

- (47) Kodeksi ponašanja koje izrađuju pružatelji sustava mjerenja publike ili organizacije ili udruženja koji ih zastupaju mogu doprinijeti učinkovitoj primjeni ove Uredbe i stoga bi ih trebalo poticati. Samoregulacija se već primjenjivala za poticanje visokih standarda kvalitete u području mjerenja publike. Ako se dodatno razvije, ona bi se mogla smatrati učinkovitim alatom s pomoću kojeg bi se industrija mogla dogovoriti o praktičnim rješenjima potrebnima za osiguravanje usklađenosti sustava mjerenja publike i njihovih metodologija s načelima transparentnosti, nepristranosti, uključivosti, proporcionalnosti, nediskriminacije i provjerljivosti. Pri izradi takvih kodeksa ponašanja, uz savjetovanje sa svim relevantnim dionicima, a posebice pružateljima medijskih usluga, osobito bi se mogli uzeti u obzir sve veća digitalizacija medijskog sektora i cilj postizanja jednakih uvjeta za sve sudionike na medijskom tržištu.
- (48) Državno oglašavanje važan je izvor prihoda za mnoge pružatelje medijskih usluga jer doprinosi njihovoj gospodarskoj održivosti. Kako bi se osigurale jednake mogućnosti na unutarnjem tržištu, pristup državnom oglašavanju mora se na nediskriminatoran način zajamčiti svakom pružatelju medijskih usluga iz bilo koje države članice koji može na odgovarajući način doprijeti do nekih ili svih relevantnih članova javnosti. Nadalje, državno oglašavanje može učiniti pružatelje medijskih usluga podložnima neprimjerenom utjecaju države na štetu slobode pružanja usluga i temeljnih prava. Stoga je netransparentna i pristrana raspodjela državnog oglašavanja moćan alat za vršenje utjecaja ili „zarobljavanje” pružatelja medijskih usluga. Distribucija i transparentnost državnog oglašavanja u nekim su aspektima regulirane rascjepkanim okvirom mjera specifičnih za medije i općih zakona o javnoj nabavi, no koji možda ne obuhvaćaju sve rashode za državno oglašavanje niti pružaju dovoljnu zaštitu od povlaštene ili pristrane distribucije. Naime, Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁶ ne primjenjuje se na ugovore o javnoj nabavi usluga za stjecanje, razvoj, produkciju ili koprodukciju programskog materijala namijenjenog za audiovizualne medijske usluge ili radijske medijske usluge. Pravila specifična za medije o državnom oglašavanju, ondje gdje postoje, znatno se razlikuju u državama članicama.
- (49) Kako bi se osiguralo nenarušeno tržišno natjecanje između pružatelja medijskih usluga i izbjegao rizik od prikrivenih subvencija i neprimjerenog političkog utjecaja na medije, potrebno je uspostaviti opće zahtjeve koji obvezuju na transparentnost, objektivnost, proporcionalnost i nediskriminaciju u raspodjeli državnog oglašavanja i državnih sredstava među pružateljima medijskih usluga radi kupnje robe ili usluga od njih, osim državnog oglašavanja, uključujući zahtjev koji obvezuje na objavljivanje informacija o korisnicima rashoda za državno oglašavanje i potrošenim iznosima. Važno je da države članice potrebne informacije u vezi s državnim oglašavanjem stavljaju na raspolaganje javnosti u elektroničkom obliku koji omogućuje jednostavan pregled, pristup i preuzimanje u skladu s pravilima Unije i nacionalnim pravilima o poslovnoj povjerljivosti. Ova Uredba ne smije utjecati na primjenu pravila o državnim potporama, koja se primjenjuju ovisno o pojedinačnom slučaju.

⁵⁶

Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.–242.).

- (50) U okviru nastojanja da se poboljša funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga trebalo bi redovito pratiti rizike za funkcioniranje i otpornost unutarnjeg medijskog tržišta. Takvo bi praćenje trebalo biti usmjereno na pružanje detaljnih podataka i kvalitativnih procjena u vezi s otpornošću unutarnjeg tržišta medijskih usluga, među ostalim u vezi sa stupnjem tržišne koncentracije na nacionalnoj i regionalnoj razini i rizicima od vanjske manipulacije informacijama i upletanja. Ono bi se trebalo provoditi neovisno, na temelju pouzdanog popisa ključnih pokazatelja uspješnosti, koje Komisija razvija i redovito ažurira u suradnji s Odborom. S obzirom na brz razvoj rizika i tehnološki razvoj na unutarnjem medijskom tržištu, praćenje bi trebalo uključivati aktivnosti usmjerene na budućnost, kao što su testovi otpornosti na stres, kako bi se procijenila vjerojatna buduća otpornost unutarnjeg medijskog tržišta, upozorilo na ranjivost medijskog pluralizma i uredničke neovisnosti i poboljšali upravljanje, kvaliteta podataka i upravljanje rizicima. Praćenje bi posebice trebalo obuhvaćati razinu prekogranične aktivnosti i ulaganja, regulatornu suradnju i konvergenciju u regulaciji medija, prepreke pružanju medijskih usluga, među ostalim u digitalnom okruženju, te transparentnost i pravednost raspodjele gospodarskih izvora na unutarnjem medijskom tržištu. U okviru njega trebalo bi uzeti u obzir i šira kretanja na unutarnjem medijskom tržištu i nacionalnim medijskim tržištima te nacionalno zakonodavstvo koje utječe na pružatelje medijskih usluga. Osim toga, praćenjem bi trebalo osigurati pregled mjera koje su pružatelji medijskih usluga poduzeli kako bi zajamčili neovisnost pojedinačnih uredničkih odluka, uključujući one predložene u priloženoj Preporuci. Kako bi se osigurali najviši standardi takvog praćenja, Odbor bi trebao biti uključen na odgovarajući način, s obzirom na to da okuplja subjekte sa specijaliziranim stručnim znanjem o medijskom tržištu.
- (51) Kako bi se pripremili temelji za ispravnu provedbu ove Uredbe, njezine odredbe koje se odnose na neovisna tijela za medije, Odbor i potrebne izmjene Direktive 2010/13/EU (članci od 7. do 12. i članak 27. ove Uredbe) trebale bi se primjenjivati tri mjeseca nakon stupanja na snagu Akta, a sve ostale odredbe ove Uredbe primjenjivat će se šest mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe. To je osobito potrebno radi osiguravanja pravodobnog osnivanja Odbora kako bi se osigurala uspješna provedba Uredbe.
- (52) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, odnosno osiguravanje pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta medijskih usluga, ne mogu dostatno ostvariti države članice jer same ne mogu postići ili možda nemaju poticaje kako bi postigle potrebno usklađivanje i suradnju, nego se zbog u sve većoj mjeri digitalne i prekogranične produkcije, distribucije i potrošnje medijskih sadržaja i jedinstvene uloge medijskih usluga oni mogu na bolji način postići na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (53) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i priznaju načela koja su osobito priznata Poveljom, a posebno njezinim člancima 7., 8., 11., 16., 47., 50. i 52. Stoga ovu Uredbu treba tumačiti i primjenjivati u skladu s tim pravima i načelima. Prije svega, nijedan dio ove Uredbe ne bi trebalo tumačiti kao upletanje u slobodu informiranja ili slobodu tiska ni kao poticanje država članica na to da uvedu zahtjeve za urednički sadržaj informativnih publikacija.

- (54) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁷ te je on dao mišljenje XX XX 2022.,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Poglavlje I. Opće odredbe

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom Uredbom utvrđuju se zajednička pravila za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga, uključujući osnivanje Europskog odbora za medijske usluge, uz istodobno očuvanje kvalitete medijskih usluga.
2. Ova Uredba ne utječe na pravila utvrđena:
 - (a) Direktivom 2000/31/EZ;
 - (b) Direktivom 2019/790/EU;
 - (c) Uredbom 2019/1150;
 - (d) Uredbom (EU) 2022/XXX [Akt o digitalnim uslugama];
 - (e) Uredbom (EU) 2022/XXX [Akt o digitalnim tržištima];
 - (f) Uredbom (EU) 2022/XXX [Uredba o transparentnosti i ciljanju u političkom oglašavanju].
3. Ova Uredba ne utječe na mogućnost da države članice donesu detaljnija pravila u područjima obuhvaćenima poglavljem II. i odjeljkom 5. poglavlja III., ako su ta pravila u skladu sa zakonodavstvom Unije.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „medijska usluga” znači usluga definirana u člancima 56. i 57. Ugovora, čija je glavna svrha ili svrha njezina odvojivog dijela pružanje programa ili informativnih publikacija široj javnosti bilo kojim sredstvom radi informiranja, zabave ili obrazovanja, pod uredničkom odgovornošću pružatelja medijskih usluga;
- (2) „pružatelj medijskih usluga” znači fizička ili pravna osoba čija je profesionalna djelatnost usmjerena na pružanje medijske usluge i koja ima uredničku odgovornost za odabir sadržaja medijske usluge i određuje način na koji se on organizira;

⁵⁷

Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.–98.).

- (3) „javni pružatelj medijskih usluga” znači pružatelj medijskih usluga kojemu je povjerena zadaća javne službe prema nacionalnom zakonodavstvu ili koji prima nacionalna javna sredstva za ispunjavanje takve zadaće;
- (4) „program” znači niz pokretnih slika ili zvukova koji tvori jednu cjelinu, neovisno o duljini, u rasporedu ili katalogu koji je odredio pružatelj medijskih usluga;
- (5) „informativna publikacija” znači publikacija definirana u članku 2. točki 4. Direktive (EU) 2019/790;
- (6) „audiovizualna medijska usluga” znači usluga definirana u članku 1. stavku 1. točki (a) Direktive 2010/13/EU;
- (7) „urednik” znači fizička osoba ili više fizičkih osoba, koje mogu biti grupirane u tijelo, neovisno o njegovu pravnom obliku, statusu i sastavu, koje donose ili nadziru uredničke odluke unutar pružatelja medijskih usluga;
- (8) „urednička odluka” znači odluka koja se redovito donosi za potrebe izvršavanja uredničke odgovornosti i povezana je sa svakodnevnim radom pružatelja medijskih usluga;
- (9) „urednička odgovornost” znači stvarna kontrola nad odabirom programâ ili informativnih publikacija i nad njihovom organizacijom radi pružanja medijske usluge, neovisno o postojanju odgovornosti za pruženu uslugu na temelju nacionalnog zakonodavstva;
- (10) „pružatelj vrlo velike internetske platforme” znači pružatelj internetske platforme koja je određena kao vrlo velika internetska platforma u skladu s člankom 25. stavkom 4. Uredbe (EU) 2022/XXX [Akt o digitalnim uslugama];
- (11) „usluga platformi za razmjenu videozapisa” znači usluga definirana u članku 1. stavku 1. točki (aa) Direktive 2010/13/EU;
- (12) „nacionalna regulatorna vlast ili tijelo” znači vlast ili tijelo koje su odredile države članice u skladu s člankom 30. Direktive 2010/13/EU;
- (13) „koncentracija na medijskom tržištu” znači koncentracija definirana u članku 3. Uredbe (EZ) br. 139/2004 koja uključuje najmanje jednog pružatelja medijskih usluga;
- (14) „mjerenje publike” znači aktivnost prikupljanja, tumačenja ili drukčije obrade podataka o broju i obilježjima korisnika medijskih usluga radi donošenja odluka o raspodjeli ili cijenama oglašavanja ili povezanom planiranju, produkciji ili distribuciji sadržaja;
- (15) „državno oglašavanje” znači plasman, objavljivanje ili širenje, putem medijskog servisa, promotivne ili samopromotivne poruke, obično u zamjenu za plaćanje ili drugu naknadu, od strane ili u ime nacionalnog ili regionalnog javnog tijela ili za to tijelo, npr. nacionalne, savezne ili regionalne vlade, regulatorne vlasti ili tijela te poduzeća u državnom vlasništvu ili drugi subjekti pod državnom kontrolom na nacionalnoj ili regionalnoj razini ili lokalna vlada teritorijalne jedinice s više od milijun stanovnika;
- (16) „špijunski softver” znači svaki proizvod s digitalnim elementima posebno dizajniran za iskorištavanje ranjivosti u drugim proizvodima s digitalnim elementima koji omogućuje tajni nadzor fizičkih ili pravnih osoba praćenjem, izvlačenjem, prikupljanjem ili analizom podataka iz takvih proizvoda ili od fizičkih ili pravnih osoba koje upotrebljavaju takve proizvode, posebice tajnim snimanjem poziva ili drugim načinom upotrebe mikrofona uređaja krajnjeg korisnika, snimanjem fizičkih

osoba, strojeva ili njihove okoline, kopiranjem poruka, fotografiranjem, praćenjem aktivnosti pregledavanja, praćenjem geolokacije, prikupljanjem drugih podataka generiranih s pomoću senzora ili praćenjem aktivnosti na više uređaja krajnjih korisnika, pri čemu predmetna fizička ili pravna osoba nije o tome bila obaviještena na određeni način niti je izrijekom pristala;

(17) „teško kazneno djelo” znači bilo koje od sljedećih kaznenih djela navedenih u članku 2. stavku 2. Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP⁵⁸:

- (a) terorizam;
- (b) trgovanje ljudima;
- (c) spolno iskorištavanje djece i dječja pornografija;
- (d) nezakonita trgovina oružjem, streljivom i eksplozivnim tvarima;
- (e) ubojstvo, teška tjelesna ozljeda;
- (f) nezakonita trgovina ljudskim organima i tkivom;
- (g) otmica, protupravno oduzimanje slobode i uzimanje talaca;
- (h) organizirana ili oružana pljačka;
- (i) silovanje;
- (j) kaznena djela u nadležnosti Međunarodnog kaznenog suda.

Poglavlje II.

Prava i dužnosti pružatelja i primatelja medijskih usluga

Članak 3.

Prava primatelja medijskih usluga

Primatelji medijskih usluga u Uniji imaju pravo primiti različite vijesti i sadržaje o aktualnim temama, proizvedene uz poštovanje uredničke slobode pružatelja medijskih usluga, u korist javnog diskursa.

Članak 4.

Prava pružatelja medijskih usluga

1. Pružatelji medijskih usluga imaju pravo obavljati svoje gospodarske aktivnosti na unutarnjem tržištu bez ograničenja, osim onih dopuštenih zakonodavstvom Unije.
2. Države članice poštuju stvarnu uredničku slobodu pružatelja medijskih usluga. Države članice, uključujući njihove nacionalne regulatorne vlasti i tijela, ne smiju:
 - (a) upletati se i na koji način, izravno ili neizravno, u uredničke politike i odluke pružatelja medijskih usluga niti pokušati utjecati na njih;
 - (b) pritvarati, sankcionirati, presretati, podvrgavati nadzoru ni pretresu i zapljenu, niti inspekcijski provjeravati pružatelje medijskih usluga ni, ako je primjenjivo,

⁵⁸

Okvirna odluka Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhiđbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL L 190, 18.7.2002., str. 1.–20.).

članove njihovih obitelji, njihove zaposlenike ni članove njihovih obitelji, ni njihove poslovne i privatne prostore, zato što odbijaju otkriti informacije o svojim izvorima, osim ako je to opravdano bitnim zahtjevom u javnom interesu, u skladu s člankom 52. stavkom 1. Povelje i u skladu s drugim zakonodavstvom Unije;

- (c) ugrađivati špijunski softver u uređaj ili stroj koji upotrebljavaju pružatelji medijskih usluga ili, ako je primjenjivo, članovi njihovih obitelji ili njihovi zaposlenici ili članovi njihovih obitelji, osim ako je to opravdano, u tom pojedinačnom slučaju, radi zaštite nacionalne sigurnosti i u skladu je s člankom 52. stavkom 1. Povelje i drugim zakonodavstvom Unije, ili ako je to dio istraga teških kaznenih djela jedne od navedenih osoba, predviđeno nacionalnim zakonodavstvom i u skladu je s člankom 52. stavkom 1. Povelje i drugim zakonodavstvom Unije, a mjere donesene u skladu s podstavkom (b) bile bi neprimjerene i nedovoljne za dobivanje traženih informacija.
3. Ne dovodeći u pitanje pravo na djelotvornu sudsku zaštitu zajamčenu svakoj fizičkoj i pravnoj osobi, i uz to pravo države članice određuju neovisnu vlast ili tijelo za rješavanje pritužbi koje podnose pružatelji medijskih usluga ili, ako je primjenjivo, članovi njihovih obitelji, njihovi zaposlenici ili članovi njihovih obitelji, u vezi s povredom stavka 2. točaka (b) i (c). Pružatelji medijskih usluga imaju pravo od te vlasti ili tijela zatražiti da u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva izda mišljenje o usklađenosti sa stavkom 2. točkama (b) i (c).

Članak 5.

Zaštitne mjere za neovisno funkcioniranje javnih pružatelja medijskih usluga

- 1. Javni pružatelji medijskih usluga dužni su svojoj publici na nepristran način pružati različite informacije i mišljenja, u skladu sa svojom zadaćom javne službe.
- 2. Čelna osoba uprave i članovi upravnog odbora javnih pružatelja medijskih usluga imenuju se transparentnim, otvorenim i nediskriminatornim postupkom te na temelju transparentnih, objektivnih, nediskriminatornih i proporcionalnih kriterija koji su unaprijed utvrđeni nacionalnim zakonodavstvom.

Trajanje njihova mandata utvrđuje se nacionalnim zakonodavstvom te mora biti primjereno i dovoljno da osigura stvarnu neovisnost javnog pružatelja medijskih usluga. Oni mogu biti razriješeni dužnosti prije isteka mandata samo iznimno ako više ne ispunjavaju zakonski unaprijed definirane i nacionalnim zakonodavstvom utvrđene uvjete za obavljanje svojih dužnosti ili zbog konkretnih razloga nezakonitog ponašanja ili teške povrede, unaprijed definiranih nacionalnim zakonodavstvom.

Odluke o razrješenju dužnosti moraju biti propisno obrazložene, pri čemu predmetne osobe moraju biti prethodno obaviještene o njima, te moraju uključivati mogućnost sudskog preispitivanja. Razlozi za razrješenje dužnosti moraju se staviti na raspolaganje javnosti.

- 3. Države članice dužne su pobrinuti se da javni pružatelji medijskih usluga raspolažu odgovarajućim i stabilnim financijskim sredstvima za ispunjavanje svoje zadaće javne službe. Ta sredstva moraju biti takva da se štiti urednička neovisnost.
- 4. Države članice određuju jedno ili više neovisnih vlasti ili tijela za praćenje usklađenosti sa stavcima od 1. do 3.

Članak 6.

Dužnosti pružatelja medijskih usluga koji pružaju vijesti i sadržaje o aktualnim temama

1. Pružatelji medijskih usluga koji pružaju vijesti i sadržaje o aktualnim temama dužni su primateljima svojih usluga sljedeće informacije učiniti lako i izravno dostupnima:
 - (a) svoje registrirano ime i podatke za kontakt;
 - (b) imena svojih izravnih ili neizravnih vlasnika s udjelima koji im omogućuju vršenje utjecaja na poslovanje i donošenje strateških odluka;
 - (c) imena svojih stvarnih vlasnika u smislu članka 3. točke 6. Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća.
2. Ne dovodeći u pitanje nacionalne ustavne zakone u skladu s Poveljom, pružatelji medijskih usluga koji pružaju vijesti i sadržaje o aktualnim temama dužni su poduzimati mjere koje smatraju prikladnima kako bi se zajamčila neovisnost pojedinačnih uredničkih odluka. Tim će se mjerama posebno nastojati:
 - (a) urednicima jamčiti sloboda da donose pojedinačne uredničke odluke u obavljanju svoje profesionalne djelatnosti; i
 - (b) osigurati otkrivanje svakog stvarnog ili potencijalnog sukoba interesa svake strane koja ima udio u pružateljima medijskih usluga koji bi mogao utjecati na pružanje vijesti i sadržaja o aktualnim temama.
3. Obveze prema ovom članku ne primjenjuju se na pružatelje medijskih usluga koji su mikropoduzeća u smislu članka 3. Direktive 2013/34/EU.

Poglavlje III.

Okvir za regulatornu suradnju i funkcionalno unutarnje tržište medijskih usluga

Odjeljak 1.

Neovisna tijela za medije

Članak 7.

Nacionalne regulatorne vlasti ili tijela

1. Nacionalne regulatorne vlasti ili tijela iz članka 30. Direktive 2010/13/EU odgovorna su za primjenu poglavlja III. ove Uredbe.
2. Nacionalne regulatorne vlasti ili tijela podliježu zahtjevima iz članka 30. Direktive 2010/13/EU u izvršavanju zadaća koje su im dodijeljene ovom Uredbom.
3. Države članice dužne su pobrinuti se da nacionalne regulatorne vlasti ili tijela raspolažu odgovarajućim financijskim, ljudskim i tehničkim resursima za obavljanje svojih zadaća prema ovoj Uredbi.
4. Kad je to potrebno za obavljanje njihovih zadaća prema ovoj Uredbi, nacionalne regulatorne vlasti ili tijela imaju odgovarajuće ovlasti za provedbu istrage u vezi s ponašanjem fizičkih ili pravnih osoba na koje se primjenjuje poglavlje III.

Te ovlasti posebno uključuju ovlast da se od takvih osoba zatraži da u razumnom roku dostave informacije koje su proporcionalne i potrebne za izvršavanje zadaća iz poglavlja III.; taj se zahtjev ujedno može uputiti svakoj drugoj osobi koja bi, u svrhe

povezane s njezinim trgovanjem, poslovanjem ili zanimanjem, razumno mogla posjedovati potrebne informacije.

Odjeljak 2.

Europski odbor za medijske usluge

Članak 8.

Europski odbor za medijske usluge

1. Osniva se Europski odbor za medijske usluge („Odbor”).
2. Odbor zamjenjuje i nasljeđuje Europsku skupinu regulatora za audiovizualne medijske usluge (ERGA) uspostavljenu Direktivom 2010/13/EU.

Članak 9.

Neovisnost Odbora

Odbor djeluje potpuno neovisno u obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti. Prije svega, Odbor u obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti ne traži niti prima upute ni od jedne vlade, institucije, osobe ili tijela. To ne utječe na nadležnosti Komisije ili nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela u skladu s ovom Uredbom.

Članak 10.

Struktura Odbora

1. Odbor se sastoji od predstavnika nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela iz članka 30. Direktive 2010/13/EU.
2. Svaki član Odbora ima jedan glas.
3. Ako država članica ima više nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela, te regulatorne vlasti ili tijela prema potrebi djeluju koordinirano i imenuju zajedničkog predstavnika koji će iskoristiti pravo glasa.
4. Odbor zastupa njegov predsjednik. Odbor bira predsjednika među svojim članovima dvotrećinskom većinom svojih članova s pravom glasa. Mandat predsjednika traje dvije godine.
5. Komisija imenuje predstavnika u Odboru. Predstavnik Komisije sudjeluje u svim aktivnostima i sastancima Odbora, bez prava glasa. Predsjednik Odbora obavještuje Komisiju o tekućim i planiranim aktivnostima Odbora. Odbor se savjetuje s Komisijom u pripremi svojeg programa rada i glavnih rezultata.
6. Odbor, u dogovoru s Komisijom, može pozvati stručnjake i promatrače da prisustvuju njegovim sastancima.
7. Odbor donosi odluke dvotrećinskom većinom svojih članova s pravom glasa.
8. Odbor donosi poslovnik dvotrećinskom većinom svojih članova s pravom glasa, u dogovoru s Komisijom.

Članak 11.

Tajništvo Odbora

1. Odbor ima tajništvo koje osigurava Komisija.
2. Glavna je zadaća tajništva doprinijeti izvršavanju zadaća Odbora utvrđenih ovom Uredbom i Direktivom 2010/13/EU.
3. Tajništvo pruža administrativnu i organizacijsku potporu aktivnostima Odbora. Tajništvo ujedno pomaže Odboru u obavljanju njegovih zadaća.

Članak 12.

Zadaće Odbora

Ne dovodeći u pitanje ovlasti koje su Komisiji dodijeljene Ugovorima, Odbor promiče učinkovitu i dosljednu primjenu ove Uredbe i nacionalnih pravila za provedbu Direktive 2010/13/EU u cijeloj Uniji. Odbor:

- (a) podupire Komisiju, s pomoću tehničkog stručnog znanja, u osiguravanju ispravne primjene ove Uredbe i dosljedne provedbe Direktive 2010/13/EU u svim državama članicama, ne dovodeći u pitanje zadaće nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela;
- (b) promiče suradnju i učinkovitu razmjenu informacija, iskustava i primjera dobre prakse između nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela u vezi s primjenom pravila Unije i nacionalnih pravila primjenjivih na medijske usluge, uključujući ovu Uredbu i Direktivu 2010/13/EU, posebice u pogledu članaka 3., 4. i 7. te direktive;
- (c) savjetuje Komisiju, na njezin zahtjev, o regulatornim, tehničkim ili praktičnim aspektima relevantnima za dosljednu primjenu ove Uredbe i provedbu Direktive 2010/13/EU te o svim drugim pitanjima u vezi s medijskim uslugama u okviru svoje nadležnosti. Zatraži li Komisija od Odbora savjet ili mišljenje, on može utvrditi rok, uzimajući u obzir hitnost predmeta;
- (d) na zahtjev Komisije daje mišljenja o tehničkim i činjeničnim pitanjima povezanim s člankom 2. stavkom 5.c, člankom 3. stavcima 2. i 3., člankom 4. stavkom 4. točkom (c) i člankom 28.a stavkom 7. Direktive 2010/13/EU;
- (e) u dogovoru s Komisijom sastavlja mišljenja koja se odnose na:
 - i. zahtjeve za suradnju i uzajamnu pomoć između nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela, u skladu s člankom 13. stavkom 7. ove Uredbe;
 - ii. zahtjeve za provedbene mjere u slučaju neslaganja između vlasti ili tijela koje podnosi zahtjev i vlasti ili tijela koje prima zahtjev u vezi s radnjama preporučenima u skladu s člankom 14. stavkom 4. ove Uredbe;
 - iii. nacionalne mjere koje se odnose na pružatelje medijskih usluga s poslovnim nastanom izvan Unije, u skladu s člankom 16. stavkom 2. ove Uredbe;
- (f) na zahtjev Komisije sastavlja mišljenja koja se odnose na:
 - i. nacionalne mjere koje će vjerojatno utjecati na funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga, u skladu s člankom 20. stavkom 4. ove Uredbe;
 - ii. koncentracije na medijskom tržištu koje će vjerojatno utjecati na funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga, u skladu s člankom 22. stavkom 1. ove Uredbe;

- (g) sastavlja mišljenja o nacrtima nacionalnih mišljenja ili odluka o procjeni utjecaja koncentracije na medijskom tržištu koja se mora prijaviti na medijski pluralizam i uredničku neovisnost ako takva koncentracija može utjecati na funkcioniranje unutarnjeg tržišta, u skladu s člankom 21. stavkom 5. ove Uredbe;
- (h) pomaže Komisiji u izradi smjernica koje se odnose na:
 - i. primjenu ove Uredbe i nacionalnih pravila za provedbu Direktive 2010/13/EU, u skladu s člankom 15. stavkom 2. ove Uredbe;
 - ii. čimbenike koje treba uzeti u obzir pri primjeni kriterija za procjenu utjecaja koncentracija na medijskom tržištu, u skladu s člankom 21. stavkom 3. ove Uredbe;
 - iii. primjenu članka 23. stavaka 1., 2. i 3. u skladu s člankom 23. stavkom 4. ove Uredbe;
- (i) na zahtjev barem jednog od predmetnih tijela posreduje u slučaju neslaganja između nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela, u skladu s člankom 14. stavkom 3. ove Uredbe;
- (j) potiče suradnju u vezi s tehničkim standardima koji se odnose na digitalne signale i dizajn uređaja ili korisničkih sučelja, u skladu s člankom 15. stavkom 4. ove Uredbe;
- (k) koordinira nacionalne mjere koje se odnose na širenje sadržaja ili pristup sadržaju pružatelja medijskih usluga s poslovnim nastanom izvan Unije usmjerenih na publiku u Uniji ako njihove aktivnosti ugrožavaju ili bi mogle ozbiljno i znatno ugroziti javnu sigurnost i obranu, u skladu s člankom 16. stavkom 1. ove Uredbe;
- (l) organizira strukturirani dijalog između pružatelja vrlo velikih internetskih platformi, predstavnika pružatelja medijskih usluga i civilnog društva te o njegovim rezultatima izvješćuje Komisiju, u skladu s člankom 18. ove Uredbe;
- (m) potiče razmjenu najboljih primjera iz prakse u vezi s uvođenjem sustavâ mjerenja publike, u skladu s člankom 23. stavkom 5. ove Uredbe.

Odjeljak 3.

Regulatorna suradnja i konvergencija

Članak 13.

Strukturirana suradnja

1. Nacionalna regulatorna vlast ili tijelo može u svakom trenutku zatražiti („tijelo koje podnosi zahtjev”) suradnju ili uzajamnu pomoć od jedne ili više nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela („tijela koja primaju zahtjev”) radi razmjene informacija ili poduzimanja mjera relevantnih za dosljednu i učinkovitu primjenu ove Uredbe ili nacionalnih mjera za provedbu Direktive 2010/13/EU.
2. Ako nacionalna regulatorna vlast ili tijelo smatra da postoji ozbiljan i znatan rizik za funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga ili ozbiljan i znatan rizik za javnu sigurnost i obranu, može zatražiti od drugih nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela da osiguraju ubrzanu suradnju ili uzajamnu pomoć, uz osiguravanje poštovanja temeljnih prava, posebno slobode izražavanja.

3. Zahtjevi za suradnju ili uzajamnu pomoć, uključujući ubrzanu suradnju ili uzajamnu pomoć, moraju sadržavati sve potrebne informacije, uključujući informacije o svrsi i razlozima zahtjeva.
4. Tijelo koje prima zahtjev može odbiti riješiti zahtjev samo u sljedećim slučajevima:
 - (a) ono nije nadležno za predmet zahtjeva ili za mjere koje bi prema tom zahtjevu moralo provesti;
 - (b) izvršenjem zahtjeva prekršili bi se ova Uredba, Direktiva 2010/13/EU ili drugo zakonodavstvo Unije ili zakonodavstvo države članice usklađeno sa zakonodavstvom Unije kojem podliježe tijelo koje prima zahtjev.Tijelo koje prima zahtjev mora navesti razloge za odbijanje rješavanja zahtjeva.
5. Tijelo koje prima zahtjev obavješćuje tijelo koje podnosi zahtjev o postignutim rezultatima ili o napretku mjera poduzetih kao odgovor na zahtjev.
6. Tijelo koje prima zahtjev čini sve što može kako bi ga bez nepotrebne odgode riješilo i odgovorilo na njega. Tijelo koje prima zahtjev dostavlja međurezultate u roku od 14 kalendarskih dana od primitka zahtjeva i nakon toga redovito izvješćuje o napretku u njegovu izvršenju. Ako je to zahtjev za ubrzanu suradnju ili uzajamnu pomoć, tijelo koje prima zahtjev mora ga riješiti i odgovoriti na njega u roku od 14 kalendarskih dana.
7. Ako tijelo koje podnosi zahtjev smatra da mjere koje je poduzelo tijelo koje prima zahtjev nisu dovoljne da se taj zahtjev riješi i da se na njega odgovori, ono bez nepotrebne odgode o tome obavještava tijelo koje prima zahtjev te mu obrazlaže svoje stajalište. Ako se tijelo koje prima zahtjev ne slaže s tim stajalištem ili ako ne pruži odgovor na zahtjev, svako od tih tijela može predmet uputiti Odboru. U dogovoru s Komisijom Odbor je dužan u roku od 14 kalendarskih dana od primitka tog upućivanja izdati mišljenje o tom predmetu, uključujući preporučene radnje. Tijelo koje prima zahtjev dužno je učiniti sve što može kako bi uzelo u obzir mišljenje Odbora.

Članak 14.

Zahtjevi za izvršenje obveza platformi za razmjenu videozapisa

1. Ne dovodeći u pitanje članak 3. Direktive 2000/31/EZ, nacionalna regulatorna vlast ili tijelo može zatražiti od druge nacionalne regulatorne vlasti ili tijela da poduzme potrebne i proporcionalne mjere za učinkovito izvršenje obveza nametnutih platformama za razmjenu videozapisa na temelju članka 28.b Direktive 2010/13/EU.
2. Nacionalna vlast ili tijelo koje prima zahtjev dužno je bez nepotrebne odgode i u roku od 30 kalendarskih dana obavijestiti nacionalnu vlast ili tijelo koje podnosi zahtjev o radnjama koje su poduzete ili planirane u skladu sa stavkom 1.
3. Ako se nacionalna vlast ili tijelo koje podnosi zahtjev i vlast ili tijelo koje prima zahtjev ne slažu u vezi s radnjama poduzetima u skladu sa stavkom 1., svaka od tih vlasti ili tijela može predmet uputiti Odboru radi posredovanja kako bi se postiglo sporazumno rješenje.
4. Ako nakon posredovanja Odbora nije utvrđeno sporazumno rješenje, nacionalna vlast ili tijelo koje podnosi zahtjev ili nacionalna vlast ili tijelo koje prima zahtjev mogu zatražiti od Odbora da izda mišljenje o tom predmetu. Odbor u svojem mišljenju procjenjuje je li vlast ili tijelo koje prima zahtjev ispunilo zahtjev iz

stavka 1. Ako Odbor smatra da tijelo koje prima zahtjev nije ispunilo taj zahtjev, on preporučuje mjere za ispunjavanje zahtjeva. Odbor bez nepotrebne odgode izdaje svoje mišljenje u dogovoru s Komisijom.

5. Nacionalna vlast ili tijelo koje prima zahtjev dužno je bez nepotrebne odgode, a najkasnije u roku od 30 kalendarskih dana od primitka mišljenja iz stavka 4., obavijestiti Odbor, Komisiju i vlast ili tijelo koje podnosi zahtjev o poduzetim ili planiranim radnjama u odnosu na to mišljenje.

Članak 15.

Smjernice o pitanjima regulacije medija

1. Odbor, prema potrebi uz savjetovanje s dionicima i u bliskoj suradnji s Komisijom, potiče razmjenu primjera dobre prakse među nacionalnim regulatornim vlastima ili tijelima u vezi s regulatornim, tehničkim ili praktičnim aspektima relevantnima za dosljednu i učinkovitu primjenu ove Uredbe i nacionalnih pravila za provedbu Direktive 2010/13/EU.
2. Pri izdavanju Komisijinih smjernica u vezi s primjenom ove Uredbe ili nacionalnih pravila za provedbu Direktive 2010/13/EU Odbor pomaže Komisiji pružanjem stručnog znanja o regulatornim, tehničkim ili praktičnim aspektima, posebno u vezi s:
 - (a) primjerenim isticanjem audiovizualnih medijskih usluga od općeg interesa na temelju članka 7.a Direktive 2010/13/EU;
 - (b) omogućivanjem pristupa informacijama o vlasničkoj strukturi pružatelja medijskih usluga, kako je predviđeno člankom 5. stavkom 2. Direktive 2010/13/EU.
3. Komisija može izdati mišljenje o svakom pitanju u vezi s primjenom ove Uredbe i nacionalnih pravila za provedbu Direktive 2010/13/EU. Odbor u tome na zahtjev pomaže Komisiji.
4. Odbor potiče suradnju među pružateljima medijskih usluga, tijelima za standardizaciju ili svim drugim relevantnim dionicima kako bi se olakšao razvoj tehničkih standarda koji se odnose na digitalne signale ili dizajn uređaja ili korisničkih sučelja za kontrolu pristupa ili upravljanje njime i upotrebu audiovizualnih medijskih usluga.

Članak 16.

Koordinacija mjera koje se odnose na pružatelje medijskih usluga s poslovnim nastanom izvan Unije

1. Odbor koordinira mjere nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela koje se odnose na širenje medijskih usluga i pristup medijskim uslugama koje pružaju pružatelji medijskih usluga s poslovnim nastanom izvan Unije usmjereni na publiku u Uniji ako, među ostalim s obzirom na kontrolu koju nad njima mogu provoditi treće zemlje, takve medijske usluge ugrožavaju ili bi mogle ozbiljno i znatno ugroziti javnu sigurnost i obranu.
2. Odbor, u dogovoru s Komisijom, može izdati mišljenja o odgovarajućim nacionalnim mjerama na temelju stavka 1. Sva nadležna nacionalna tijela,

uključujući nacionalne regulatorne vlasti ili tijela, dužna su učiniti sve što mogu kako bi uzela u obzir mišljenja Odbora.

Odjeljak 4.

Pružanje medijskih usluga u digitalnom okruženju

Članak 17.

Sadržaj pružatelja medijskih usluga na vrlo velikim internetskim platformama

1. Pružatelji vrlo velikih internetskih platformi dužni su osigurati funkciju koja primateljima njihovih usluga omogućuje da izjave da:
 - (a) djeluju kao pružatelj medijskih usluga u smislu članka 2. stavka 2.;
 - (b) djeluju tako da su urednički neovisni o državama članicama i trećim zemljama;
i
 - (c) podliježu regulatornim zahtjevima za izvršavanje uredničke odgovornosti u jednoj ili više država članica ili poštuju koregulatorni ili samoregulatorni mehanizam kojim se uređuju općepriznati i u relevantnom medijskom sektoru jedne ili više država članica prihvaćeni urednički standardi.
2. Ako pružatelj vrlo velike internetske platforme odluči obustaviti pružanje svojih usluga internetskog posredovanja za sadržaj koji pruža pružatelj medijskih usluga koji je dao izjavu u skladu sa stavkom 1. ovog članka, uz obrazloženje da takav sadržaj nije u skladu s njegovim uvjetima, pri čemu taj sadržaj ne doprinosi sistemskom riziku iz članka 26. Uredbe (EU) 2022/XXX [Akt o digitalnim uslugama], on je dužan prije stupanja obustave na snagu poduzeti sve moguće mjere, u skladu sa svojim obvezama prema zakonodavstvu Unije, uključujući Uredbu (EU) 2022/XXX [Akt o digitalnim uslugama], kako bi predmetnom pružatelju medijskih usluga priopćio razloge te odluke, kako se zahtijeva člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EU) 2019/1150.
3. Pružatelji vrlo velikih internetskih platformi dužni su poduzeti sve potrebne tehničke i organizacijske mjere kako bi se prioritarno i bez nepotrebne odgode obradile i donošenjem odluke riješile pritužbe prema članku 11. Uredbe (EU) 2019/1150 koje su podnijeli pružatelji medijskih usluga koji su dali izjavu u skladu sa stavkom 1. ovog članka.
4. Ako pružatelj medijskih usluga koji je dao izjavu u skladu sa stavkom 1. smatra da pružatelj vrlo velike internetske platforme učestalo bez dovoljnog razloga ograničava ili obustavlja pružanje svojih usluga u vezi sa sadržajem koji pruža pružatelj medijskih usluga, pružatelj vrlo velike internetske platforme dužan je u dobroj vjeri sudjelovati u smislenom i učinkovitom dijalogu s pružateljem medijskih usluga, na njegov zahtjev, radi postizanja sporazumnog rješenja kojim bi se neopravdana ograničenja ili obustave ukinuli i ubuduće izbjegli. Pružatelj medijskih usluga može obavijestiti Odbor o ishodu takvog dijaloga.
5. Pružatelji vrlo velikih internetskih platformi svake godine javno objavljuju informacije o:
 - (a) broju slučajeva u kojima su nametnuli ograničenje ili obustavu zato što sadržaj koji pruža pružatelj medijskih usluga koji je dao izjavu u skladu sa stavkom 1. ovog članka nije u skladu s njihovim uvjetima; i

- (b) razlozima nametanja takvih ograničenja.
6. Kako bi olakšala dosljednu i učinkovitu provedbu ovog članka, Komisija može izdati smjernice za utvrđivanje oblika i pojedinosti izjave utvrđene u stavku 1.

Članak 18.

Strukturirani dijalog

1. Odbor redovito organizira strukturirani dijalog između pružatelja vrlo velikih internetskih platformi, predstavnika pružatelja medijskih usluga i predstavnika civilnog društva radi rasprave o iskustvima i najboljim primjerima iz prakse u primjeni članka 17. ove Uredbe, poticanja pristupa raznolikoj ponudi neovisnih medija na vrlo velikim internetskim platformama i praćenja poštovanja inicijativa o samoregulaciji kojima je cilj zaštititi društvo od štetnog sadržaja, uključujući dezinformacije te vanjsku manipulaciju informacijama i upletanje.
2. Odbor je dužan obavijestiti Komisiju o rezultatima tog dijaloga.

Članak 19.

Pravo prilagodbe ponude audiovizualnih medijskih usluga

1. Kako bi ponudu audiovizualnih medijskih usluga prilagodili svojim interesima ili preferencijama u skladu sa zakonom, korisnici imaju pravo moći jednostavno promijeniti zadane postavke svakog uređaja ili korisničkog sučelja kojima se kontrolira pristup audiovizualnim medijskim uslugama i njihovo korištenje, odnosno kojima se upravlja pristupom takvim uslugama i njihovim korištenjem. Ta odredba ne utječe na nacionalne mjere za provedbu članka 7.a Direktive 2010/13/EU.
2. Pri stavljanju uređaja i korisničkih sučelja iz stavka 1. na tržište proizvođači i razvojni programeri dužni su osigurati funkciju koja korisnicima omogućuje da besplatno i jednostavno promijene zadane postavke kojima se kontroliraju pristup ponuđenim audiovizualnim medijskim uslugama i njihovo korištenje, odnosno kojima se upravlja pristupom takvim uslugama i njihovim korištenjem.

Odjeljak 5.

Zahtjevi za mjere i postupke za dobro funkcioniranje medijskog tržišta

Članak 20.

Nacionalne mjere koje utječu na rad pružatelja medijskih usluga

1. Svaka zakonodavna, regulatorna ili upravna mjera koju poduzima država članica, a koja bi mogla utjecati na rad pružatelja medijskih usluga na unutarnjem tržištu, mora biti propisno opravdana i proporcionalna. Takve mjere moraju biti obrazložene, transparentne, objektivne i nediskriminatorne.
2. Svaki nacionalni postupak koji se primjenjuje radi pripreme ili donošenja regulatorne ili upravne mjere iz stavka 1. podliježe jasnim i unaprijed određenim vremenskim okvirima.
3. Ne dovodeći u pitanje njegovo pravo na učinkovitu sudsku zaštitu i uz to pravo, svaki pružatelj medijskih usluga koji podliježe upravnoj ili regulatornoj mjeri iz stavka 1. koja se pojedinačno i izravno odnosi na njega ima pravo žalbenom tijelu

podnijeti žalbu na tu mjeru. To je tijelo neovisno o uključenim stranama i o vanjskoj intervenciji ili političkom pritisku koji bi mogli ugroziti njegovu neovisnu procjenu predmeta koji mu je podnesen. Ono ima odgovarajuće stručno znanje koje mu omogućuje učinkovito obavljanje njegovih funkcija.

4. Ako je vjerojatno da će nacionalna zakonodavna, regulatorna ili upravna mjera utjecati na funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga, Odbor, na zahtjev Komisije, sastavlja mišljenje. Nakon što Odbor iznese mišljenje i ne dovodeći u pitanje svoje ovlasti prema Ugovorima, Komisija može izdati svoje mišljenje o tom pitanju. Mišljenje Odbora i, ako postoji, mišljenje Komisije javno se objavljuju.
5. Ako nacionalna vlast ili tijelo donese mjeru koja pojedinačno i izravno utječe na pružatelja medijskih usluga, a vjerojatno će utjecati na funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga, dužno je bez nepotrebne odgode i elektroničkim putem priopćiti, na zahtjev Odbora i, eventualno, Komisije, sve relevantne informacije, uključujući sažetak činjenica, mjeru, razloge na kojima nacionalna vlast ili tijelo temelji svoju mjeru i, ako je primjenjivo, stajališta drugih predmetnih tijela.

Članak 21.

Procjena koncentracija na medijskom tržištu

1. Države članice u svojim nacionalnim pravnim sustavima pružaju materijalna i postupovna pravila kojima se osigurava procjena koncentracija na medijskom tržištu koje bi mogle znatno utjecati na medijski pluralizam i uredničku neovisnost. Ta pravila moraju:
 - (a) biti transparentna, objektivna, proporcionalna i nediskriminatorna;
 - (b) zahtijevati da strane u koncentraciji na medijskom tržištu koja bi mogla znatno utjecati na medijski pluralizam i uredničku neovisnost budu dužne unaprijed obavijestiti relevantne nacionalne vlasti ili tijela o toj koncentraciji;
 - (c) odrediti nacionalnu regulatornu vlast ili tijelo kao odgovorno za procjenu utjecaja koncentracije koja se mora prijaviti na medijski pluralizam i uredničku neovisnost ili osigurati uključenost nacionalne regulatorne vlasti ili tijela u takvu procjenu;
 - (d) uključivati unaprijed utvrđene objektivne, nediskriminirane i proporcionalne kriterije za prijavu koncentracija na medijskom tržištu koje bi mogle znatno utjecati na medijski pluralizam i uredničku neovisnost te za procjenu utjecaja koncentracija na medijskom tržištu na medijski pluralizam i uredničku neovisnost.

Procjena iz ovog stavka razlikuje se od procjena prema pravu tržišnog natjecanja, uključujući procjene koje su predviđene prema pravilima o kontroli koncentracija. Njome se ne dovodi u pitanje članak 21. stavak 4. Uredbe (EZ) br. 139/2004, ako je primjenjiv.

2. U procjeni iz stavka 1. uzimaju se u obzir sljedeći elementi:
 - (a) utjecaj koncentracije na medijski pluralizam, uključujući utjecaj na oblikovanje javnog mišljenja i na raznolikost sudionika na medijskom tržištu, uzimajući u obzir internet te interese, veze ili aktivnosti strana u drugim medijskim ili nemedijskim poduzećima;

- (b) mjere zaštite uredničke neovisnosti, uključujući utjecaj koncentracije na funkcioniranje uredničkih timova i postojanje mjera koje su poduzeli pružatelji medijskih usluga radi jamčenja neovisnosti pojedinačnih uredničkih odluka;
 - (c) bi li, da ne postoji koncentracija, subjekt preuzimatelj i subjekt koji je predmet preuzimanja i dalje bili gospodarski održivi i postoje li moguća alternativa koja bi osigurala gospodarsku održivost.
- 3. Komisija, uz pomoć Odbora, može izdati smjernice o čimbenicima koje nacionalne regulatorne vlasti ili tijela trebaju uzeti u obzir pri primjeni kriterija za procjenu utjecaja koncentracija na medijskom tržištu na medijski pluralizam i uredničku neovisnost.
 - 4. Nacionalna regulatorna vlast ili tijelo unaprijed se savjetuje s Odborom o svakom mišljenju ili odluci koje planira donijeti o procjeni utjecaja koncentracije na medijskom tržištu koja se mora prijaviti na medijski pluralizam i uredničku neovisnost ako takva koncentracija može utjecati na funkcioniranje unutarnjeg tržišta.
 - 5. Odbor je dužan u roku od 14 kalendarskih dana od primitka zahtjeva za savjetovanje iz stavka 4. sastaviti mišljenje o nacrtu nacionalnog mišljenja ili odluke koji mu je upućen, uzimajući u obzir elemente iz stavka 2., i dostaviti to mišljenje savjetodavnom tijelu i Komisiji.
 - 6. Nacionalna regulatorna vlast ili tijelo iz stavka 4. dužni su u najvećoj mogućoj mjeri uzeti u obzir mišljenje iz stavka 5. Ako to tijelo ne postupi u skladu s mišljenjem, u potpunosti ili djelomično, ono je dužno u roku od 30 kalendarskih dana od primitka tog mišljenja Odboru i Komisiji dostaviti obrazloženo opravdanje u kojem objašnjava svoje stajalište. Ne dovodeći u pitanje svoje ovlasti prema Ugovorima, Komisija može izdati svoje mišljenje o tom pitanju.

Članak 22.

Mišljenja o koncentracijama na medijskom tržištu

- 1. U nedostatku procjene ili savjetovanja u skladu s člankom 21., ako je vjerojatno da će koncentracija na medijskom tržištu utjecati na funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga, Odbor na zahtjev Komisije sastavlja mišljenje o utjecaju koncentracije na medijskom tržištu na medijski pluralizam i uredničku neovisnost. Odbor svoje mišljenje temelji na elementima iz članka 21. stavka 2. Odbor može skrenuti pozornost Komisije na koncentraciju na medijskom tržištu koja će vjerojatno utjecati na funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga.
- 2. Nakon što Odbor iznese mišljenje i ne dovodeći u pitanje svoje ovlasti prema Ugovorima, Komisija može izdati svoje mišljenje o tom pitanju.
- 3. Mišljenje Odbora i, ako postoji, mišljenje Komisije, javno se objavljuju.

Odjeljak 6.

Transparentna i pravedna raspodjela gospodarskih izvora

Članak 23.

Mjerenje publike

1. Sustavi i metode mjerenja publike moraju biti u skladu s načelima transparentnosti, nepristranosti, uključivosti, proporcionalnosti, nediskriminacije i provjerljivosti.
2. Ne dovodeći u pitanje zaštitu poslovnih tajni poduzeća, pružatelji vlasničkih sustava mjerenja publike dužni su bez nepotrebne odgode i besplatno pružateljima medijskih usluga i oglašivačima te trećim stranama koje su ovlastili pružatelji medijskih usluga i oglašivači pružiti točne, detaljne, sveobuhvatne, razumljive i najnovije informacije o metodologiji koja se primjenjuje u njihovim sustavima mjerenja publike. Ta odredba ne utječe na pravila Unije o zaštiti podataka i privatnosti.
3. Nacionalne regulatorne vlasti ili tijela potiču pružatelje sustava mjerenja publike na to da zajedno s pružateljima medijskih usluga, njihovim predstavničkim organizacijama i svim drugim zainteresiranim stranama izrade kodekse ponašanja kojima bi se pridonosilo usklađenosti s načelima iz stavka 1., među ostalim poticanjem neovisnih i transparentnih revizija.
4. Komisija, uz pomoć Odbora, može izdati smjernice o praktičnoj primjeni stavaka 1., 2. i 3. ovog članka.
5. U okviru redovitog dijaloga između predstavnika nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela, predstavnika pružatelja sustava mjerenja publike i drugih zainteresiranih strana, Odbor potiče razmjenu najboljih primjera iz prakse u vezi s uvođenjem sustava mjerenja publike.

Članak 24.

Raspodjela državnog oglašavanja

1. Javna sredstva ili povlastice ili prednosti koje javna tijela daju pružateljima medijskih usluga radi oglašavanja moraju se dodjeljivati prema transparentnim, objektivnim, proporcionalnim i nediskriminatornim kriterijima, u otvorenom, proporcionalnom i nediskriminatornom postupku. Ovaj članak ne utječe na pravila o javnoj nabavi.
2. Javna tijela, što uključuje nacionalne, savezne ili regionalne vlade, regulatorne vlasti ili tijela te poduzeća u državnom vlasništvu ili drugi subjekti pod državnom kontrolom na nacionalnoj ili regionalnoj razini ili lokalne vlade teritorijalnih jedinica s više od milijun stanovnika, dužni su javnosti staviti na raspolaganje točne, sveobuhvatne, razumljive, detaljne i godišnje informacije o svojim rashodima za oglašavanje koji su raspodijeljeni pružateljima medijskih usluga, a te informacije koje moraju sadržavati barem sljedeće pojedinosti:
 - (a) registrirana imena pružatelja medijskih usluga od kojih su kupljene usluge oglašavanja;
 - (b) ukupni godišnji potrošeni iznos i iznose potrošene po pružatelju medijskih usluga.
3. Nacionalne regulatorne vlasti ili tijela prate raspodjelu državnog oglašavanja na medijskim tržištima. Kako bi se ocijenila točnost informacija o državnom oglašavanju stavljenih na raspolaganje u skladu sa stavkom 2., nacionalne regulatorne vlasti ili tijela mogu od subjekata iz stavka 2. zatražiti dodatne informacije, uključujući informacije o primjeni kriterija iz stavka 1.

4. Raspodjela državnih sredstava pružateljima medijskih usluga radi kupnje robe ili usluga od njih, osim državnog oglašavanja, podliježe zahtjevima iz stavka 1. Ovaj članak ne utječe na primjenu pravila o državnim potporama.

Poglavlje IV. – Završne odredbe

Članak 25.

Praćenje

1. Komisija je dužna osigurati neovisno praćenje unutarnjeg tržišta medijskih usluga, što uključuje rizike i napredak u pogledu njegova funkcioniranja i otpornosti. Rezultati praćenja podliježu savjetovanju s Odborom.
2. Komisija je dužna utvrditi ključne pokazatelje uspješnosti koji će se upotrebljavati za praćenje iz stavka 1., uz savjetovanje s Odborom.
3. Praćenje uključuje:
 - (a) detaljnu analizu otpornosti medijskih tržišta svih država članica, među ostalim u vezi s razinom koncentracije medija i rizicima od vanjske manipulacije informacijama i upletanja;
 - (b) pregled i prognozu otpornosti unutarnjeg tržišta medijskih usluga u cjelini;
 - (c) pregled mjera koje poduzimaju pružatelji medijskih usluga radi jamčenja neovisnosti pojedinačnih uredničkih odluka.
4. Praćenje se provodi na godišnjoj osnovi, a njegovi rezultati stavljaju se na raspolaganje javnosti.

Članak 26.

Evaluacija i izvješćivanje

1. Najkasnije [četiri godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe] i svake četiri godine nakon toga Komisija provodi evaluaciju ove Uredbe i podnosi izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru.
2. Za potrebe stavka 1. države članice i Odbor dužni su Komisiji na njezin zahtjev poslati relevantne informacije.
3. Pri provedbi evaluacija iz stavka 1. Komisija uzima u obzir:
 - (a) stajališta i nalaze Europskog parlamenta, Vijeća i drugih relevantnih tijela ili izvora;
 - (b) ishode relevantnih rasprava provedenih na relevantnim forumima;
 - (c) relevantne dokumente koje je izdao Odbor;
 - (d) rezultate praćenja iz članka 25.

Članak 27.

Izmjene Direktive 2010/13/EU

1. Članak 30.b Direktive 2010/13/EU briše se.

2. Upućivanja na članak 30.b Direktive 2010/13/EU tumače se kao upućivanja na članak 12. ove Uredbe.
3. Upućivanja na Europsku skupinu regulatora za audiovizualne medijske usluge (ERGA) u zakonodavstvu Unije tumače se kao upućivanja na Europski odbor za medijske usluge (Odbor).

Članak 28.

Stupanje na snagu i primjena

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Ova se Uredba primjenjuje od [šest mjeseci nakon stupanja na snagu].
Međutim, članci od 7. do 12. i članak 27. primjenjuju se od [tri mjeseca nakon stupanja na snagu], a članak 19. stavak 2. primjenjuje se od [48 mjeseci nakon stupanja na snagu].
3. Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednica*

*Za Vijeće
Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 1.1. Naslov prijedloga/inicijative
- 1.2. Predmetna područja politike
- 1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na
- 1.4. Ciljevi
- 1.5. Osnova prijedloga/inicijative
- 1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative
- 1.7. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja
- 2.2. Sustavi upravljanja i kontrole
- 2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak
- 3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva
- 3.3. Procijenjeni učinak na prihode

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Uredba o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu (Europski akt o slobodi medija) i izmjeni Direktive 2010/13/EU

1.2. Predmetna područja politike

- Unutarnje tržište
- Ulaganja u ljude, socijalnu koheziju i vrijednosti
- Novi poticaj europskoj demokraciji

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

☒ **novo djelovanje**

☐ **novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja**⁵⁹

☐ **produženje postojećeg djelovanja**

☐ **spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje**

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

Opći je cilj intervencije poboljšati funkcioniranje unutarnjeg medijskog tržišta. Poboljšanjem funkcioniranja unutarnjeg medijskog tržišta potaknut će se pružanje kvalitetnih medijskih usluga, čime će se ojačati cjelovitost unutarnjeg tržišta u cjelini. Taj će se cilj postići uredbom kojom se osiguravaju zajednička pravila, koja će se podupirati strukturiranim okvirom suradnje za regulatorna tijela za medije u okviru Odbora sastavljenog od predstavnika relevantnih neovisnih nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela za medije.

1.4.2. Posebni ciljevi

Poticanje prekograničnih aktivnosti i ulaganja u unutarnje medijsko tržište

Cilj je da se sudionicima na medijskom tržištu olakša širenje poslovanja na unutarnjem tržištu postupnim povećanjem prekograničnih ulaganja u smislu njihova broja i vrijednosti. U tu bi se svrhu inicijativom nastojali koordinirati određeni elementi različitih nacionalnih okvira za medijski pluralizam kako bi se olakšalo prekogranično pružanje usluga. Inicijativom će se posebno nastojati osigurati da neovisna nacionalna tijela pri procjeni transakcija na medijskom tržištu dosljedno pristupaju medijskom pluralizmu na medijskom tržištu EU-a na temelju zajedničkih kriterija i koordinacije na razini EU-a.

Povećanje regulatorne suradnje i konvergencije na unutarnjem medijskom tržištu

Cilj je ojačati regulatornu suradnju radi bolje provedbe okvira EU-a za medije u prekograničnom kontekstu te poticati regulatornu konvergenciju na temelju mišljenja

⁵⁹

Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

i smjernica na razini EU-a, čime bi se promicali dosljedni pristupi neovisnosti medija i medijskom pluralizmu, među ostalim na internetu. Ujedno se nastoje pružiti alati za kolektivno djelovanje neovisnih regulatora na razini cijelog EU-a radi zaštite unutarnjeg tržišta EU-a od pružatelja usluga (među ostalim od onih iz trećih zemalja) koji ne poštuju standarde EU-a u području medija.

Olakšavanje besplatnog pružanja kvalitetnih medijskih usluga na unutarnjem tržištu

Cilj je osigurati da neovisni mediji na tržištu medijskih usluga, koje je sve više digitalno i po svojoj prirodi prekogranično, potrošačima i poduzećima pružaju pouzdan sadržaj. Kako bi se potaknulo pružanje kvalitetnih medijskih usluga na unutarnjem tržištu, inicijativom će se nastojati ublažiti trend neprimjerenog javnog i privatnog upletanja u uredničku slobodu. Njome će se povećati transparentnost vlasništva specifičnog za medije radi jačanja odgovornosti i neovisnosti medija. Njezin će cilj biti i promicanje samoregulacije radi neovisnog funkcioniranja medijskih poduzeća. Nadalje, inicijativom će se nastojati osigurati da novinari mogu raditi bez upletanja, posebno kad je u pitanju zaštita njihovih izvora.

Osiguravanje transparentne i pravedne raspodjele gospodarskih izvora na unutarnjem medijskom tržištu

Cilj je osigurati jednake uvjete za sudionike na medijskom tržištu promicanjem transparentne i pravedne raspodjele gospodarskih izvora. To bi se postiglo poboljšanjem transparentnosti, nediskriminacije, proporcionalnosti, objektivnosti i uključivosti metoda mjerenja publike, osobito na internetu. Cilj je ujedno osigurati transparentno, nediskriminatorno, proporcionalno i objektivno državno oglašavanje u medijima, odnosno poticati pošteno tržišno natjecanje na unutarnjem medijskom tržištu, kako bi se smanjili rizici od pogodovanja provladinim medijima ili korištenja javne potpore za stranačke interese na štetu drugih sudionika na tržištu

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

Očekuje se da će se uredbom te preporukom medijskim poduzećima i državama članicama da potiču neovisnost medija, uz potporu upravljačke strukture koju čini Odbor uz pomoć tajništva Komisije, poboljšati funkcioniranje unutarnjeg medijskog tržišta usklađivanjem nacionalnih pravila i pristupa u područjima koja se odnose na medijski pluralizam, i to na učinkovit, dosljedan, proporcionalan i općenito djelotvoran način.

Na temelju financijskog modela za procjenu učinka priloženu prijedlogu procijenjeno je da će neto gospodarske koristi, u smislu povećanih prihoda, iznositi 2 885 milijuna EUR u prvoj godini i 2 898,1 milijun EUR u sljedećim godinama. Sudionici na medijskom tržištu imat će izravne koristi od regulacije.

Uvođenje zajedničkih zahtjeva za nacionalne zakone o medijskom pluralizmu i postupke nadzora tržišta posebno će pogodovati audiovizualnom sektoru, koji će imati koristi od ekonomija razmjera na predvidljivijem i usklađenijem unutarnjem medijskom tržištu koje bolje funkcionira i koje je u manjoj mjeri protekcionističko.

Televizijske kuće i pružatelji (audiovizualnih) informativnih sadržaja te strani subjekti, kojima bi regulatorna rascjepkanost mogla više štetiti, moći će proširiti svoje poslovanje u drugim državama članicama.

Televizijske i novinske kuće koje uvažavaju preporuke o zaštitnim mjerama za uredničku neovisnost ojačat će svoju uredničku neovisnost i povećati svoju slobodu kako bi mogle donositi odluke bez javnog ili privatnog upletanja, čime će razvijati

pluralizam izraženih mišljenja i tema koje se analiziraju u njihovim medijskim sadržajima. Zahvaljujući povećanoj primjeni tih zaštitnih mjera unutar medijskih poduzeća, novinari će isto tako biti neovisniji u odnosu na vlasnike medija.

Većom transparentnošću vlasništva nad medijima, a osobito u pogledu drugih poslovnih interesa vlasnika, poboljšat će se pošteno tržišno natjecanje, posebno u informativnom sektoru (koji obuhvaća tiskane i internetske medije) za koji države članice obično nemaju posebne alate za transparentnost, kao što su registri medija.

Transparentnijim internetskim sustavima mjerenja publike smanjit će se poremećaji na tržištu te će se dodatno ojačati jednaki uvjeti za pružatelje medijskih usluga i sudionike na internetskom tržištu, a posebno će se postići koristi za audiovizualne medijske usluge i internetske medije te za oglašivače na internetu. Novinari bi također trebali imati koristi jer će bolje razumjeti kako sudionici na internetskom tržištu mjere publiku medijskih usluga. Mjerama za postizanje transparentnog i pravednog državnog oglašavanja smanjit će se poremećaji na tržištu te će se osigurati da širi raspon medijskih kuća ima pristup tom izvoru prihoda.

MSP-ovi će imati koristi od veće sigurnosti i nižih pravnih troškova. Osim toga, potencijalno veći pristup državnom oglašavanju bit će proporcionalno veća prilika za manja poduzeća. Slično tome, MSP-ovi imaju posebno loš položaj u odnosu na sudionike na internetskom tržištu u pogledu mjerenja publike na internetu i stoga će inicijativa pomoći u tome da se u natjecanju za prihode od oglašavanja stvore bolji uvjeti za MSP-ove.

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

Predloženi pokazatelji i očekivani rezultati	Polazni scenarij
Pokazatelj – broj i vrijednost prekograničnih ulaganja u medijska tržišta 27 država članica EU-a (na godišnjoj razini) Očekivani rezultat – postupno povećanje broja i vrijednosti prekograničnih ulaganja	Ulaganja u razdoblju 2013.–2021. po ulagačima: - EU: 478 transakcija - treće zemlje: 389 transakcija Vrijednost 60 % transakcija: 84 milijarde EUR
Pokazatelj – broj mišljenja Odbora o odlukama o nadzoru nacionalnog medijskog tržišta koje je relevantno nacionalno tijelo uzelo u obzir (na godišnjoj razini) Očekivani rezultat – udio mišljenja Odbora koje su države članice uzele u obzir	Nije primjenjivo
Pokazatelj – udio predmeta koje je Odbor riješio u okviru mehanizma suradnje i mehanizma uzajamne pomoći (na godišnjoj razini) Očekivani rezultat – udio predmeta koje je Odbor riješio	Nije primjenjivo
Pokazatelj – broj dokumenata sa smjernicama/izvješća koja su Komisija i/ili Odbor izdali, ovisno o slučaju, u ključnim regulatornim područjima za medijski pluralizam (svake tri godine) Očekivani rezultat – povećan broj područja	Nije primjenjivo

relevantnih za medijski pluralizam koja su obuhvaćena smjernicama/izvješćima na razini EU-a	
Pokazatelj – rezultati procjene rizika (na godišnjoj razini) u sljedećim područjima: – politička neovisnost medija – urednička autonomija – neovisno upravljanje javnim medijima – komercijalni i vlasnički utjecaj na urednički sadržaj – zaštita novinarskih izvora – transparentnost vlasništva nad medijima Očekivani rezultat – postupno smanjenje rezultata procjene rizika	Odgovarajući rezultati procjene rizika za 2021. dobiveni s pomoću alata za praćenje medijskog pluralizma (MPM): – 54 % – 55 % – 50 % – 60 % – 16 % – 58 %
Pokazatelj – broj država članica s tijelima za samoregulaciju medija (na godišnjoj razini) Očekivani rezultat – postupno povećanje broja država članica s tijelima za samoregulaciju	16
Pokazatelj – percipirano povjerenje građana u medije (svake dvije godine) Očekivani rezultat – postupno povećanje povjerenja u medije	Postotak ispitanika koji vjeruju sljedećim medijima: 58 %: radio 51 %: televizija 51 %: tisak 35 %: internet
Pokazatelj – broj slučajeva koji se odnose na nepoštovanje načela za sustave mjerenja publike (na godišnjoj razini) Očekivani rezultat – postupno smanjivanje broja sustava mjerenja publike koji nisu sukladni s novim okvirom EU-a	Nielsen: 61 % marketinških djelatnika podupire pristup kvalitetnim podacima o publici koji su potrebni kako bi se najbolje iskoristio proračun njihova medija
Pokazatelj – rezultat procjene rizika (na godišnjoj razini) u pogledu raspodjele državnog oglašavanja Očekivani rezultat – postupno smanjenje rezultata procjene rizika	Rezultat procjene rizika za državno oglašavanje za 2021. dobiven s pomoću alata za praćenje medijskog pluralizma (MPM): 70 %

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

Većina odredaba Uredbe početi će se izravno primjenjivati šest mjeseci nakon njezina stupanja na snagu. Kako bi se pripremili temelji za ispravnu provedbu Europskog akta o slobodi medija, njegove odredbe o neovisnim tijelima za medije i Europskom odboru za medijske usluge te povezana izmjena Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama primjenjivat će se već tri mjeseca nakon stupanja na snagu

Akta. Time će se osigurati pravodobno osnivanje Odbora kako bi se osigurala uspješna provedba Uredbe.

Odbor će naslijediti i zamijeniti Europsku skupinu regulatora za audiovizualne medijske usluge (ERGA) uspostavljenu Direktivom o audiovizualnim medijskim uslugama. To je tijelo preimenovano kako bi odražavalo širu nadležnost, povjerene su mu dodatne zadaće i podupire se dodatnim resursima (osobito dodatnim osobljem unutar Komisije (GU CNECT)). Europskim aktom o slobodi medija osigurat će se da se sva upućivanja na Europsku skupinu regulatora za audiovizualne medijske usluge (ERGA) u zakonodavstvu EU-a, a osobito u Direktivi o audiovizualnim medijskim uslugama, tumače kao upućivanja na Europski odbor za medijske usluge (Odbor).

Kao što je to trenutačno slučaj s ERGA-om, Odboru će u njegovim aktivnostima pomagati tajništvo, koje će osigurati Komisija. Tajništvo će se i dalje nalaziti u GU-u CNECT. Tajništvo će Odboru pružati administrativnu i organizacijsku potporu. Resursi predviđeni za tajništvo na temelju Uredbe omogućit će tajništvu da pomaže Odboru u izvršavanju njegovih zadaća. Tajništvo Odbora razvijat će se u prve dvije godine provedbe, počevši od 2024., a puni kapacitet osoblja bit će postignut 2025.

Kako bi se poduprlo provedbu Europskog akta o slobodi medija, očekuje se da će GU CNECT osigurati vanjske studije. Takve se studije mogu upotrijebiti i kao potpora aktivnostima Odbora i kao izvor informacija za njegov rad. Relevantni godišnji proračun za te studije bit će dostupan od očekivanog početka provedbe 2024. preraspodjelom iz programa Kreativna Europa.

- 1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

Razlozi za djelovanje na europskoj razini (*ex ante*): cilj je ove inicijative osigurati bolje funkcioniranje unutarnjeg medijskog tržišta poboljšanjem pravne sigurnosti i uklanjanjem prepreka na unutarnjem tržištu. Pravilima će se utvrditi mehanizmi za jačanje transparentnosti, neovisnosti i odgovornosti za mjere i djelovanja koji utječu na medijska tržišta, slobodu i pluralizam u EU-u.

Očekivana dodana vrijednost Unije (*ex post*): procjena učinka priložena ovom prijedlogu pokazuje da bi se intervencijom smanjilo opterećenje s kojim su sudionici na tržištu suočeni zbog toga što moraju poštovati različite nacionalne pravne sustave kad posluju u više država članica. Njome bi se ujedno povećalo predvidljivost i pravnu sigurnost za sudionike na medijskom tržištu, što bi omogućilo da se promiču pošteno tržišno natjecanje i prekogranična ulaganja. Omogućio bi se i koordinirani odgovor regulatornih tijela za medije u pitanjima koja utječu na informacijski prostor EU-a. Procjenjuje se da bi neto gospodarske koristi, u smislu povećanih prihoda, iznosile 2 885 milijuna EUR u prvoj godini i 2 898 milijuna EUR u sljedećim godinama. Uspostavom zajedničkog okvira EU-a za poticanje prekograničnih aktivnosti, jačanjem suradnje među regulatorima, promicanjem pružanja kvalitetnog medijskog sadržaja i suzbijanjem postupaka koji narušavaju tržišno natjecanje, inicijativom bi se stvorili povoljniji uvjeti za razvoj medijskih usluga preko granica te bi se povećao izbor kvalitetnog medijskog sadržaja za potrošače. Time će se ojačati unutarnje medijsko tržište, uz istodobno promicanje slobode i pluralizma medija, zaštićenih Poveljom o temeljnim pravima.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Ovaj se prijedlog temelji na iskustvima Komisije s Direktivom o audiovizualnim medijskim uslugama, koja je posljednji put revidirana 2018. i koju neke države članice tek trebaju prenijeti u svoje nacionalno zakonodavstvo. Iako revidirana Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama još nije u potpunosti evaluirana, ona sadržava brojne regulatorne mjere za medije koje se odnose na zaštitu potrošača i promicanje interesa javne politike, kao što je kulturna raznolikost. Međutim, ona je ograničena na audiovizualne medijske usluge i ne obuhvaća pitanja koja se odnose na medijski pluralizam i neovisnost (osim pitanja neovisnosti nacionalnih regulatornih vlasti i tijela), a koja se nastoje riješiti ovom intervencijom. Najvažnije relevantne pouke su da će se željeni rezultati intervencije vjerojatno mnogo brže postići uredbom nego direktivom i da je za učinkovitu i dosljednu regulaciju medija potrebna snažnija institucionalna potporna struktura s boljim resursima.

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

Ovaj se prijedlog navodi pod naslovom „Novi poticaj europskoj demokraciji” u programu rada Komisije za 2022.

Europskim aktom o slobodi medija dopunit će se relevantni okvir koji uključuje pravila o autorskom pravu, revidiranu Direktivu o audiovizualnim medijskim uslugama te Akt o digitalnim uslugama i Akt o digitalnim tržištima, koji su nedavno doneseni. U području transparentnosti vlasništva njime će se postići sinergije s Direktivom o sprečavanju pranja novca i Direktivom EU-a o pravu društava. Kad je riječ o novinarskim izvorima, nadovezivanjem na zaštite predviđene Direktivom 2002/58/EZ, Direktivom (EU) 2016/680 i Direktivom 2013/40/EU Aktom će se dodati ciljane snažne zaštitne mjere protiv ugrađivanja špijunskog softvera u uređaje koje upotrebljavaju pružatelji medijskih usluga ili njihovi zaposlenici.

Akt je u potpunosti u skladu s mjerama financiranja koje se poduzimaju u okviru višegodišnjeg financijskog okvira, programa Kreativna Europa, osobito u pogledu praćenja i zaštite slobode i pluralizma medija, te novinarskih partnerstava.

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

Na temelju trenutačnog iskustva s radom ERGA-e i njezina tajništva procjenjuje se da će za potporu Komisije novom Europskom odboru za medijske usluge, posebno osiguravanjem tajništva Odbora, trebati od 8 do 10 EPRV-a. Ostale potencijalne opcije razmotrene su u priloženoj procjeni učinka.

Očekuje se da će za dodatne studije koje će osigurati Komisija biti potrebno najviše 1 milijun EUR godišnje.

Očekuje se da će za funkcioniranje Odbora, a osobito za naknade putnih troškova, trebati približno 150 000–200 000 EUR godišnje.

Periodične administrativne troškove za nacionalna regulatorna tijela za sudjelovanje u Odboru (kao što su plaće osoblja zaposlenog u tu svrhu) pokrivala bi nacionalna regulatorna tijela, kao što je to trenutačno slučaj u okviru djelovanja ERGA-e i usporedivih subjekata.

Troškovi za aktivnosti ERGA-e i osiguravanje studija povezanih s Direktivom o audiovizualnim medijskim uslugama trenutačno se financiraju iz potprograma MEDIA programa Kreativna Europa.

Cilj Međusektorskog potprograma programa Kreativna Europa je „promicanje međusektorskih aktivnosti usmjerenih na strukturne i tehnološke promjene s kojima se suočavaju mediji, uključujući poticanje slobodnog, raznolikog i pluralističkog medijskog okružja, kvalitetnog novinarstva i medijske pismenosti, među ostalim u digitalnom okružju” (članak 7. stavak 1. točka (c) Uredbe (EU) 2021/818 o programu Kreativna Europa).

Stoga će Međusektorski potprogram biti izvor financiranja troškova povezanih s funkcioniranjem Odbora, čiji će djelokrug obuhvaćati razne vrste sudionika na medijskom tržištu u audiovizualnom medijskom sektoru i drugim medijskim sektorima.

Izvor financiranja studija ovisit će o predmetu tih studija: studije koje obuhvaćaju samo pitanja koja se odnose na audiovizualni medijski sektor i dalje će se financirati iz potprograma MEDIA programa Kreativna Europa, a ostale potrebne studije financirat će se iz Međusektorskog potprograma.

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

☐ **ograničeno trajanje**

- ☐ na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
- ☐ financijski učinak od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za preuzete obveze i od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za plaćanje

☒ **neograničeno trajanje**

- provedba s početnim razdobljem od 2024. do 2025.,
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Predviđeni načini upravljanja

☒ **Izravno upravljanje** koje provodi Komisija

- ☒ putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije
- ☐ putem izvršnih agencija

☐ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama

☐ **Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile
- ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)
- ☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu
- ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe
- ☐ tijelima javnog prava
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.
- *Ako je navedeno više načina upravljanja, potrebno je pojasniti u odjeljku „Napomene”.*

Napomene

--

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Ako je to potrebno, nakon donošenja zakonodavnog instrumenta državama članicama osigurat će se rok od tri do šest mjeseci za prilagodbu njihovih nacionalnih okvira. Prva evaluacija tog instrumenta provest će se četiri godine nakon stupanja na snagu novih pravila, a sljedeće evaluacije provodit će se svake četiri godine. Komisijino praćenje podupirat će Odbor.

Poseban program praćenja bit će predviđen i za preporuku priloženu prijedlogu. On će uključivati ciljano izvješćivanje koje će provoditi države članice i novi mehanizam za neovisno praćenje rizika za funkcioniranje unutarnjeg tržišta medijskih usluga prema Uredbi.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

Na temelju Europskog akta o slobodi medija Europska skupina regulatora za audiovizualne medijske usluge (ERGA) postat će Europski odbor za medijske usluge. On će promicati učinkovitu i dosljednu primjenu i Europskog akta o slobodi medija i Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama u svim državama članicama. U skladu sa svojim zadaćama na temelju zakonodavstva EU-a, Odbor će, među ostalim, pružati stručne savjete o regulatornim, tehničkim ili praktičnim aspektima regulacije medija i mišljenja, koordinirati mjere u vezi s pružateljima usluga (uključujući one iz trećih zemalja) koji ne poštuju standarde EU-a u području medija te promicati suradnju i učinkovitu razmjenu informacija, iskustava i najboljih primjera iz prakse između regulatora.

Kako bi se osiguralo da će Odbor ispuniti svoj mandat, predviđeno je da Komisija bude u bliskom kontaktu s relevantnim nacionalnim regulatornim vlastima i tijelima. Nadalje, Uredbom se predviđa da predsjednik Odbora mora obavješćivati Komisiju o planiranim i tekućim aktivnostima Odbora. Osim toga, Odbor se mora savjetovati s Komisijom pri pripremi svojeg programa rada i glavnih rezultata, u skladu sa svojim poslovnikom.

U skladu s trenutačnom praksom i s obzirom na odabranu opciju politike Komisija će planirano financiranje provesti u sklopu programa Kreativna Europa u okviru izravnog upravljanja. To je obuhvaćeno odgovarajućom strategijom kontrole. Kontrole će provoditi GU CNECT.

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika

Kako bi se osiguralo da će Odbor ispuniti svoj mandat utvrđen ovom Uredbom, predviđeno je tajništvo koje će osigurati Komisija. Ono će pomagati Odboru u njegovim aktivnostima pružanjem administrativne i organizacijske potpore.

Predviđeni sustav kontrole i potpore omogućuje ublažavanje potencijalnih rizika. Budući da se Akt oslanja na postojeću strukturu i uzimajući u obzir to da će Komisija relevantnim financijskim sredstvima upravljati u okviru izravnog upravljanja, nisu utvrđeni veći rizici.

Kontrole su dio sustava unutarnje kontrole u GU-u CNECT.

- 2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Primjenjivat će se sustavi i postupci unutarnje kontrole GU-a CNECT. Oni su funkcionalni i troškovno učinkoviti. Cilj je osigurati stopu pogreške nižu od praga značajnosti od 2 %.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

Postojećim mjerama za sprečavanje prijevара za koje je nadležna Komisija pokrit će se dodatna odobrena sredstva potrebna za ovu Uredbu.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	dif./nedif. 60	zemalja EFTA-e ⁶¹	zemalja kandidatkinja ⁶²	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
2b	07.010401 – Rashodi za potporu programu Kreativna Europa	nedif.	DA	DA	DA	NE
2b	07.050300 – Kreativna Europa – Međusektorski potprogram	dif.	DA	DA	DA	NE
2b	07.050200 – Kreativna Europa – potprogram MEDIA	dif.	DA	DA	DA	NE

- Zatražene nove proračunske linije

Nije

primjenjivo

⁶⁰ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

⁶¹ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

⁶² Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

Odobrena sredstva preraspodijelit će se u okviru financijskih omotnica dodijeljenih potprogramu MEDIA i Međusektorskom potprogramu programa Kreativna Europa te proračunskoj liniji za administrativnu potporu u okviru VFO-a za razdoblje 2021.–2027.

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov okvira	višegodišnjeg	financijskog	2b	KOHEZIJA, OTPORNOST I VRIJEDNOSTI				
------------------	---------------	--------------	----	-----------------------------------	--	--	--	--

GU CNECT			2024.	2025.	2026.	2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
• Odobrena sredstva za poslovanje (prenamijenjena u okviru programa Kreativna Europa)								
07.050200 – Kreativna Europa – potprogram MEDIA	Obveze	(1a)	0,500	0,500	0,500	0,500		2,000
	Plaćanja	(2a)	0,250	0,500	0,500	0,500	0,250	2,000
07.050300 – Kreativna Europa – Međusektorski potprogram	Obveze	(1b)	0,500	0,500	0,500	0,500		2,000
	Plaćanja	(2b)	0,250	0,500	0,500	0,500	0,250	2,000
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁶³								
07.010401 – Rashodi za potporu programu Kreativna Europa		(3)	0,200	0,200	0,200	0,200		0,800
UKUPNA odobrena sredstva	Obveze	=1a+1b+3	1,200	1,200	1,200	1,200		4,800

⁶³

Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

za GU CNECT	Plaćanja	=2a+2b +3	0,700	1,200	1,200	1,200	0,500	4,800
--------------------	----------	--------------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	1,000	1,000	1,000	1,000		4,000
	Plaćanja	(5)	0,500	1,000	1,000	1,000	0,500	4,000
• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)	0,200	0,200	0,200	0,200		0,800
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 2b višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4+6	1,200	1,200	1,200	1,200		4,800
	Plaćanja	=5+6	0,700	1,200	1,200	1,200	0,500	4,800

Naslov okvira	višegodišnjeg	financijskog	7	„Administrativni rashodi”		
------------------	---------------	--------------	---	---------------------------	--	--

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2024.	2025.	2026.	2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
GU CNECT							
⊗ Ljudski resursi		0,644	1,288	1,288	1,288		4,508
○ Ostali administrativni rashodi							
UKUPNO GU CNECT	Odobrena sredstva	0,644	1,288	1,288	1,288		4,508

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	0,644	1,288	1,288	1,288		4,508
---	--------------------------------------	-------	-------	-------	-------	--	--------------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2024.	2025.	2026.	2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1.–7. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	1,844	2,488	2,488	2,488		9,308
	Plaćanja	1,344	2,488	2,488	2,488	0,500	9,308

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

Nije

primjenjivo

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	2024.	2025.	2026.	2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
--	-------	-------	-------	-------	-------------	--------

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira						
Ljudski resursi	0,644	1,288	1,288	1,288		4,508
Ostali administrativni rashodi						
Međuzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira	0,644	1,288	1,288	1,288		4,508

Izvan NASLOVA 7.⁶⁴ višegodišnjeg financijskog okvira						
Ljudski resursi						
Ostali administrativni rashodi						
Međuzbroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira						

UKUPNO	0,644	1,288	1,288	1,288		4,508
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--------------

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

⁶⁴ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

	2024.	2025.	2026.	2027.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)				
20 01 02 01 (sjedište i predstavništva Komisije)	3	6	6	6
20 01 02 03 (delegacije)				
01 01 01 01 (neizravno istraživanje)				
01 01 01 11 (izravno istraživanje)				
Druge proračunske linije (navesti)				
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)⁶⁵				
20 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice”)	2	4	4	4
20 02 03 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)				
XX 01 xx yy zz⁶⁶	– u sjedištima			
	– u delegacijama			
01 01 01 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)				
01 01 01 12 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)				
Druge proračunske linije (navesti)				
UKUPNO	5	10	10	10

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	nadzor nad pravilnom provedbom obveza utvrđenih Uredbom za privatna poduzeća, države članice te nacionalne regulatorne vlasti i tijela okupljena u Odboru predstavljane Komisije u Odboru i suradnja s Odborom u njegovim aktivnostima, među ostalim u vezi s godišnjim programom rada i poslovnikom upravljanje postupcima na temelju Uredbe, posebno u vezi sa zadaćama Odbora pružanje potpore Odboru u njegovim zadaćama na temelju Uredbe administrativna i logistička potpora Odboru, osobito u vezi sa svakodnevnom organizacijom i organizacijom sastanaka podupiranje suradnje i koordinacije nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela na razini EU-a osiguravanje vanjskih studija koje se odnose na Uredbu i aktivnosti Odbora i upravljanje njima
Vanjsko osoblje	pružanje potpore Odboru u njegovim zadaćama na temelju Uredbe administrativna i logistička potpora Odboru, osobito u vezi sa svakodnevnom

⁶⁵ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

⁶⁶ U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

	organizacijom i organizacijom sastanaka podupiranje suradnje i koordinacije nacionalnih regulatornih vlasti ili tijela na razini EU-a
--	---

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

Prijedlog/inicijativa:

- ☒ može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO).

Odobrena sredstva preraspodijelit će se u okviru financijske omotnice dodijeljene potprogramu MEDIA i Međusektorskom potprogramu programa Kreativna Europa te proračunskoj liniji za administrativnu potporu u okviru VFO-a za razdoblje 2021.–2027. Ona neće znatno utjecati na druge aktivnosti Programa jer će se ravnomjerno apsorbirati u svim aktivnostima.

- ☐ zahtijeva upotrebu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili upotrebu posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u.

- ☐ zahtijeva reviziju VFO-a.

3.2.5. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ☒ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- ☐ predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)			Ukupno
Navesti tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- ☒ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - ☐ na vlastita sredstva
 - ☐ na ostale prihode
 - navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda ☐

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska prihoda:	linija	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ⁶⁷						
			Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)		
Članak									

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

--

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

⁶⁷

Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer), navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % na ime troškova naplate.